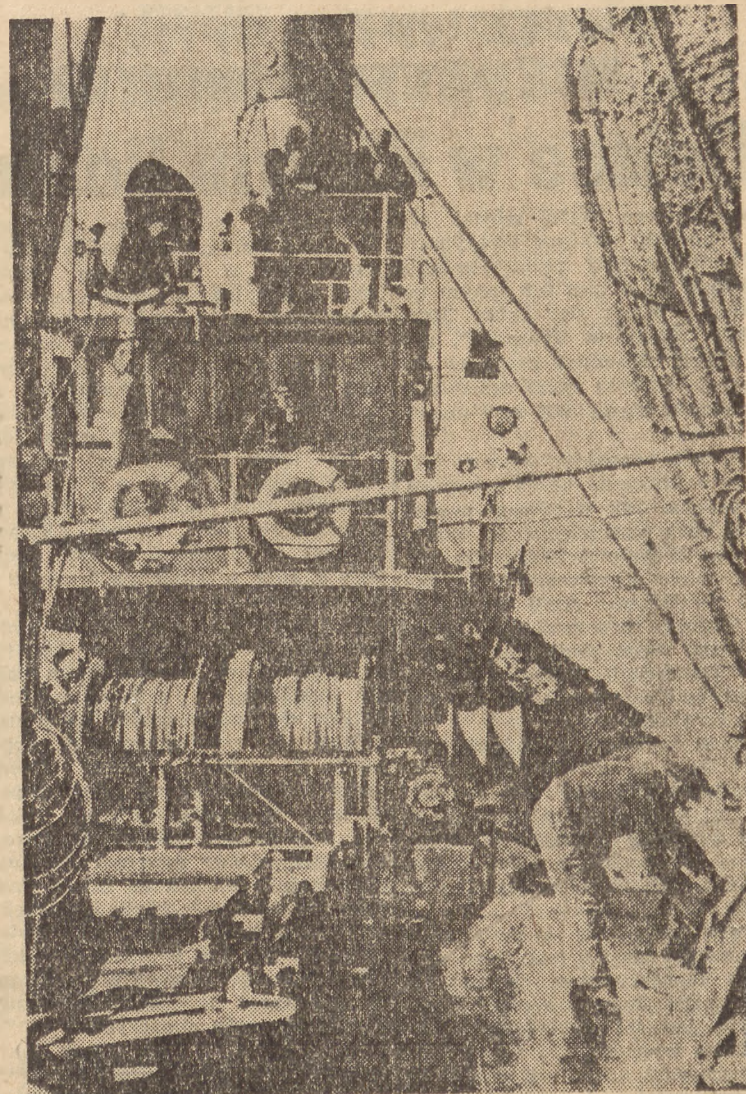
RZECZPOSPOLITA
i
DZIENNIK GOSPODARCZY

8 stron

Cena 4 złote

ROK V — WARSZAWA, ŚRODA, 31 MARCA 1948 ROKU — Nr. 87 (1296)

Statek „klar"

Na trawlerze, przesiąkniętym przykrym zapachem ryb, musi być czysto. „Saturnia" ma do miejsca połowów jeszcze kilkadziesiąt mil drogi, statek jest „klar" i można spróbować opalania się w pierwszych cieplejszych promieniach północnego słońca. Rozpoczęta za kilka godzin praca potrwa całą dobę..

Specjalny wywiad z Henry Wallace'm

Miliony Amerykanów bojownikami sprawy pokoju

(Worldcopyright by „Czytelnik Newspapers")

NOWY JORK, 30. 3. (API). Henry A. Wallace, kandydat na prezydenta Stanów Zjednoczonych z ramienia trzeciej postępowej partii amerykańskiej udzielił wyłącznego wywiadu pismom „Czytelnika" za pośrednictwem agencji „United Press":

Odpowiadając na pytania, dotyczące ogólnej polityki międzynarodowej i szans trzeciej partii, Mr. Wallace oświadczył zdecydowanie, że **jego zdaniem wojna jest w najbliższej przyszłości nieprawdopodobna.**

Mr. Wallace wyraził się zdecydowanie optymistycznie o osiągnięciach trzeciej partii w kampanii przedwyborczej. Oświadczył on, że jego partia rozwija się w dużo szybszym tempie niż to przewidywał w styczniu. Przepowiada on, że zdobędzie miliony głosów w listopadzie.

Oto pytania i odpowiedzi, autoryzowane przez Wallace'a:

— Jak rozwija się trzecia partia?

— Uważam, że nowa partia rozwija się w tempie, które przewyższa moją własną optymistyczną ocenę z przed dwóch miesięcy. **Jestem przekonany, że miliony Amerykanów wypowiedzą się w głosowaniu jako zdecydowani bojownicy sprawy pokoju. Dzielą oni moje przekonanie, że Stany Zjednoczone nie potrzebują poświęcać żadnej żywotnej zasady ani żadnego żywotnego interesu publicznego dla położenia kresu zimnej wojnie nerwów.**

— Czy wierzy Pan w możliwość wojny w najbliższej przyszłości?

— Nie wierzę, by wojna była prawdopodobna w najbliższej przyszłości, ale zwalczam akcje, które mogą uniemożliwić uniknięcie wojny. Nie wierzę, by jakiekolwiek wielkie mocarstwo zechciało rozpocząć wojnę światową.

— Jakie są szanse prezydenta Trumana w następnych wyborach?

Mr. Wallace odmówił komentarzy na ten temat.

— Co sądzi Pan o odbudowie Polski?

— Wypowiedziałem się bardzo przychylnie o odbudowie Polski w mym oświadczeniu złożonym przed komisją Izby Reprezentantów w sprawie planu Marshalla. Powiedziałem wtedy — było to 24 lutego — że osiągnięcia w dziedzinie odbudowy Europy Wschodniej wykazują postęp i są oparte na zdrowych podstawach.

Mr. Wallace zacytował następnie ostatni raport Organizacji Narodów Zjednoczonych na temat gospodarki europejskiej, oświadczając, że wskaźnik produkcji przemysłowej we wrześniu 1947 r. w porównaniu z przeciętną produkcją z 1937 r. wziętą za 100 wyniósł: w Belgii — 84, we Francji — 87, w Holandii — 96 **w Polsce — 133.**

— W jakim stopniu poinformowane jest społeczeństwo amerykańskie o wydarzeniach światowych?

— W prasie amerykańskiej drukuje się wiele faktów, ale przedzieranie się przez gąszcz dodatkowych określeń i krzywdzących, nieścisłych wiadomości jest zadaniem trudnym i niewielu ludzi się na to zdobywa. Ja i senator Glenn Taylor (kandydat na wiceprezydenta z ramienia trzeciej partii) widzimy nasze zadanie w przedstawianiu faktów szczerze i uczciwie, tak jak je widzimy.

— Co Pan sądzi o roli Departamentu Stanu w wywieraniu wpływu na wybory włoskie?

— Zawsze ubolewałem i ubolewam nad stosowaniem „metod Pendergasta" w wyborach zarówno w kraju jak i zagranicą.

(Wyjaśnienie „United Press": Wallace miał tu na myśli organizację polityczną stworzoną w Kansas City w stanie Missouri przez zmarłego Toma Pendergasta a obecnie kierowaną przez jego siostrzeńca. Truman został wybrany na senatora właśnie pod auspicjami Pendergasta. Organizacja ta była często atakowana za przekupstwo, a sam Tom Pendergast, na krótko przed swą śmiercią został wtrącony do więzienia za oszustwa podatkowe).

Einstein zapowiada poparcie dla Wallace'a

WASZYNGTON, 30.3 (API). Światowej sławy uczony, Albert Einstein, który w r. 1921 r. otrzymał nagrodę Nobla za badania z dziedziny fizyki, oświadczył w poniedziałek, **że Henry Wallace jest jedynym człowiekiem, który może uratować Stany Zjednoczone „w obliczu trudnej sytuacji wewnętrznej i międzynarodowej".** Einstein przemawiał w komitecie „Wallace na stanowisko prezydenta!"

Wielki uczony porównał kandydata na stanowisko prezydenta z ramienia Trzeciej Partii z największymi ludźmi Stanów Zjedn. i oświadczył, że **jest on kontynuatorem dzieła F. D. Roosevelta:** „Jedynie ludzie, którzy nie są małostkowi— powiedział on — i którzy nie szukają w polityce osobistych korzyści, mogą przywrócić Stanom Zjedn. należyty szacunek wśród narodów świata".

Pogróżki pod adresem Wallace'a

NOWY JORK, 30.3 (PAP). W przemówieniu radiowym wygłoszonym tuż przed świętami, Henry Wallace stwierdził, że szef policji w jednym z wielkich miast USA zalecał, by jego, Wallace'a, zastrzelono. Wallace zacytował treść listu, którego autorem był ów szef policji: „Henry Wallace nie jest Amerykaninem (unamerican), zaś nie-Amerykanie powinni być zastrzeleni". Wallace nie wymienił żadnych nazwisk, przypuszcza się jednak, że autorem listu był komisarz policji z Detroit Harry S. Troy.

Apel gen. Markosa
do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża

ATENY, 30. 3. (API). Dowódca demokratycznych sił greckich i premier tymczasowego rządu, gen. Markos, zwrócił się do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża z prośbą o interwencję w greckiej wojnie domowej. Gen. Markos oskarża w swym liście rząd ateński o brak poszanowania dla przyjętych metod prowadzenia wojny, a szczególnie o znęcanie się nad wziętymi do niewoli powstańcami i rozstrzeliwanie ich. Armia powstańcza — stwierdza w swym liście gen. Markos — gotowa jest zawrzeć jakiekolwiek porozumienie, łagodzące skutki wojny domowej.

Jak donsi Reuter, minister wojny rządu ateńskiego, Strats, oświadczył w związku z listem gen. Markosa, że jeńcy armii demokratycznej nie byli nigdy źle tratkowani. Oświadczenie to stoi jednak w wyraźnej sprzeczności z wezwaniem szefa amerykańskiej misji wojskowej, van Fleeta, do zabijania wszystkich schwytanych jeńców oraz z praktyką stosowaną przez rząd ateński wobec powstańców i ich zwolenników.

Grecy amerykańscy krytykują rząd ateński

WASZYNGTON, 30.3 (API) Korespondenci prasowi donoszą, że Amerykanie greckiego pochodzenia w Stanach Zjedn. zaczynają coraz ostrzej krytykować obecny rząd ateński, określając go, jak to czyni greckie pismo „Siz", ukazujące się w Nowym Jorku jako **„skorumpowaną bandę".**

Krytyka ta przybrała ostatnio tak wielkie rozmiary, że Loy Handerson — szef wydziału Bliskiego Wschodu w Departamencie Stanu — który jest w dużym stopniu odpowiedzialny za politykę amerykańską w Grecji, **wezwał wczoraj Greków w Ameryce do stonowania krytyki wobec rządu ateńskiego Zdaniem Hendersona, rząd i naród grecki „potrzebują wyrazów sympatii a nie krytyki".**

Tito i Togliatti o sprawie Triestu

Porozumienie obu narodów umożliwi rozwiązanie problemu

BELGRAD, 30. 3. (PAP). Przemawiając do delegacji uczestników wielkiego Festivalu kulturalnego mniejszości włoskiej w Istrii, marszałek Tito określił propozycję trzech mocarstw w sprawie przekazania Triestu Włochom jako manewr wyborczy, zmierzający do wywarcia wpływu na siły demokratyczne we Włoszech, które bronią wolności i niepodległości kraju. Marszałek stwierdził, że Jugosławia gotowa jest zawsze do polubownego rozwiązania wszystkich problemów, istniejących między dwoma krajami, a mogących zakłócić rozwój wzajemnych stosunków.

Mam nadzieję — oświadczył marszałek Tito, że podczas pobytu w Belgradzie przekonaliście się, że ludy Włoch i Jugosławii są przyjaciółmi nie zaś wrogami, jak twierdzą niektórzy. Podczas waszej podróży mogliście się przekonać o kłamliwości doniesień, jakoby cała granica Jugosławii była obsadzona wojskami, czekającymi na rozkaz wdarcia się do Triestu. Doniesienia te były jedynie manewrem wyborczym oraz próbą wzniecenia nienawiści przeciwko Jugosławii wśród ludu włoskiego oraz osłabienia włoskiego Frontu Ludowego podczas nadchodzących wyborów.

Przypominając, że w swoim czasie odrzucono propozycje Jugosławii w sprawie rozwiązania sprawy Triestu w sposób prawdziwie demokratyczny, marsz. Tito powiedział m in: „rozwiązania problemów hamujących pokojową współpracę między ludem włoskim, a ludem jugosłowiańskim nie przyniesie ani marynarka amerykańska w portach włoskich, ani też 20 — 30 planów Marshalla, lecz jedynie wolna wola ludu włoskiego w pełnym porozumieniu z ludem jugosłowiańskim. Byliśmy ostatnio świadkami wysiłków różnych zachodnich czynników reakcyjnych w kierunku ustanowienia w tej części Europy bazy dla nowej agresji i do utrzymywania ciągłego niepokoju. Tymczasem lud włoski pragnie tylko pokoju, ażeby zaleczyć rany spowodowane wojną My również pragniemy pokoju. Ludy Jugosławii i Włoch, które zawsze będą żyły obok siebie, unikną nieporozumień, jeżeli same wyeliminują wszystko, co może hamować ich współpracę".

* * *

RZYM, 30.3. (PAP). 27 bm. wieczorem przemawiał w Rzymie na Piazza del Popolo imieniem Demokratycznego Frontu Ludowego Togliatti Mimo iż wiec zapowiedziano zaledwie na 24 godziny przed tym na placu zebrał się przeszło 100-tysieczny tłum.

Togliatti stwierdził, że pragnie wyjaśnić stanowisko Frontu Demokratycznego w sprawie Triestu, to jest problemu, który reakcja włoska i międzynarodowa usiłuje wykorzystać do zainscenizowania prowokacji w wielkim stylu.

Demokracja włoska — stwierdził Togliatti — potępia otwarte groźby premiera chrześcijańsko-demokratycznego, który pragnie szerzyć panikę, zapowiadając „walkę przy użyciu wszelkich środków". Demokracja włoska domaga się, ażeby de Gasperi wytłumaczył, co rozumie pod terminem „zwycięstwa za wszelką cenę", gdyż takie stawianie sprawy godzi w podstawowe zasady wolności demokratycznej.

Togliatti przypomniał, że podczas gdy cała polityka chrześcijańskiej demokracji w stosunku do Jugosławii nie zdołała doprowadzić do naprawy stosunków między obu krajami, jedna jego wizyta u marszałka Tito w listopadzie 1946 roku doprowadziła do uzgodnienia zasadniczych punktów spornych w sprawie Triestu. Ze strony jugosłowiańskiej wpłynęły konkretne propozycje bezpośrednich rokowań w tej sprawie. Mocarstwa zachodnie nie wykazywały bynajmniej tej pojednawczości w stosunku do Włoch, jeśli chodzi o inne problemy terytorialne i finansowe.

Manerw reakcji z Triestem — podkreśla Togliatti — jest nie tylko obliczony na efekt wyborczy, lecz zmierza również do rozpętania szowinizmu, co ma umożliwić Stanom Zjednoczonym definitywne zdławienie demokracji włoskiej i wykorzystanie Włoch, podobnie jak

(dokończenie na str. 2-ej)

Gen. Eisenhower nie kandyduje na prezydenta USA

WASZYNGTON, 30.3 (API). Szef wydziału prasowego armii amerykańskiej, gen. Floyd Parks, oświadczył, iż gen. Eisenhower nie zgodzi się pod żadnym pozorem kandydować na stanowisko prezydenta z ramienia partii demokratycznej.

Eisenhower, który zrezygnował niedawno ze stanowiska sztabu armii amerykańskiej i został rektorem uniwersytetu Columbia, pragnie wykonać swe postanowienie o niebraniu udziału w życiu politycznym W ostatnich czasach demokraci, którzy wypowiedzieli się przeciwko kandydaturze Trumana, starali się pozyskać na swego kandydata. Eisenhower odmówił im jednakże, tak jak przedtem odmówił republikanom.

na widowni MIĘDZYNARODOWEJ

Miejsce w Białym Domu

Tydzień temu mniej więcej, pisząc o obecnej polityce amerykańskiej ostrzegaliśmy przed zbytnim wiązaniem jej z tym lub innym nazwiskiem. Mówi się: „plan Marschalla", „doktryna Trumana", ale są to skróty złożonych procesów politycznych, którym dwaj amerykańscy mężowie stanu dali swe nazwiska.

Specjalnie charakterystyczna jest pozycja zajmowana przez prezydenta Trumana. Jak wiadomo, prezydenturę swą zawdzięcza on temu, że w chwili śmierci Roosevelta zabrakło także pierwszego jego zastępcy Willkie'go. Atoli ewolucja, jaką Truman przeszedł od swego pierwszego wystąpienia publicznego — konferencji poczdamskiej — nie jest ewolucją poglądów prywatnego człowieka.

Truman uzyskawszy godność wiceprezydenta z ramienia partii demokratycznej, do dziś jest człowiekiem tej partii i to cała partia na swych szczytach przebyła taką ewolucję — ci, co się nie mogli z tym pogodzić, jak Wallace, jak Taylor, usunęli się.

Truman z natury zajmowanego przez siebie urzędu jest więc widomym koordynatorem obecnej polityki partii demokratycznej, jego doktryna jest jej wykładnikiem, ale w żadnym wypadku nie ma on prawa uzurpować sobie roli przewodnika politycznego i ideologicznego.

Lecz oto zachodzi jeszcze inne zjawisko. Z chwilą gdy na całej linii porzucona została polityka rooseveltowska, złamany został także stos pacierzowy partii. Roosevelt swym „New Deal'em" a następnie swą polityką zagraniczną wyniósł partię demokratyczną na szczyty powodzenia. Swoją trzykrotną prezydenturę zawdzięczał oczywiście w dużym stopniu walorom osobistym, ale decydujące były sukcesy jego polityki. To też gdy w niespełna dwa lata po śmierci Roosevelta zostały strzępy z jego dzieła, strzępy zostały też z jego partii.

Dlatego oto mamy do zanotowania fakt, iż demokratyczny prezydent realizuje politykę republikańskiej większości Kongresu, więcej, prezydent ten stawia ponownie swą kandydaturę i niewiadomo, czy gdyby nie małe i większe gierki rozgrywające się za kulisami walki o fotel prezydenta, gdyby nie apetyty republikanów czyhających na miejsca po administracji demokratycznej — Truman nie byłby najwygodniejszym człowiekiem w Białym Domu. Nie reprezentując nikogo, reprezentuje wszystkich, t. zn. zgodnie z istotą liberalnej demokracji — najsilniejszych i najwpływowszych.

Może najlepiej dało się to zaobserwować na ewolucji jego stanowiska w sprawie Palestyny. Od gróźb pod adresem Bevina, od oskarżenia W. Brytanii o nienasycony imperializm, od apelów o otworzenie granic Palestyny dla 100 tys. Żydów — przeszedł dziś Truman do pozycji równie imperialistycznej, tylko że już na benefis amerykański.

Otóż można sądzić, że ci, którzy powodzenie kandydatury Trumana w czasie zbliżających się wyborów uzależniają od takich czy innych jego wystąpień — mylą się. Trumana stać na nieudolne wykonanie pewnych koncepcji, ale nie stać go na odrzucenie koncepcji narzuconej mu. Dlatego też twierdzenie, że wszystko co dziś Truman mówi, czynione jest pod kątem wyborów, jest o tyle słuszne, jeśli zastrzeże się natychmiast, że idzie tu o zyskanie poparcia tych polityków, którzy w demokratycznych Stanach Zjednoczonych w znacznym stopniu decydują z góry o wynikach wolnych i nieskrępowanych wyborów.

W przeciwnym razie nawet obecnym niebywałym napięciem histerii w USA, nawet otumanieniem opinii publicznej i zniekształceniem faktów oraz odwróceniem pojęć nie dałoby się wytłómaczyć, dlaczego mając do wyboru z jednej strony jasny i niedwuznaczny program polityczny Wallace'a, program lojalnej współpracy międzynarodowej, z drugiej strony program „zbrojnego pokoju", tak jak go zaleca Truman, miałaby większość społeczeństwa USA wybrać to drugie. Zwłaszcza, że Truman przecież nie ukrywa, czym się ta zabawa w porzuconą na zgliszczach Berlina misję kulturtraegerów może skończyć.

(h. k.)

Zwycięstwo Frontu Demokracji Ludowej

w wyborach do parlamentu rumuńskiego

BUKARESZT, 30. 3. (PAP). W niedzielę 28 marca przeszło 8 milionowa rzesza obywateli Rumuńskiej Republiki Ludowej poszła do urn wyborczych. Były to drugie po wojnie, a pierwsze w ustroju republikańskim wybory do parlamentu rumuńskiego, który tym razem będzie również Konstytuantą.

Do walki wyborczej stanęły trzy ugrupowania polityczne, w tym dwa opozycyjne, oraz lista niezależnych. Front Demokracji Ludowej złożony z rumuńskiej partii robotniczej, Frontu Oraczy, partii narodowo - ludowej i zjednoczenia węgierskiego, przedstawił listy wyborcze we wszystkich 58 okręgach wyborczych.

Ogółem kandydowało 1100 osób, z czego do parlamentu wejdzie 414. W całym kraju było przeszło 3 tys. lokali wyborczych. Wszędzie reprezentowane były w komisjach wyborczych wszystkie partie, biorące udział w wyborach w danym okręgu.

Dzień wyborów upłynął w nastroju święta narodowego. W całym kraju manifestowano wolę wzmocnienia ustroju demokracji ludowej.

Korespondenci prasy zagranicznej mieli całkowitą wolność obserwowania wyborów. Organizacja wyborów była doskonała, a społeczeństwo rumuńskie wykazało dużą dyscyplinę i wyrobienie obywatelskie.

Korespondent PAP zwiedził szereg lokali wyborczych w centrum przemysłowym Ploesti i w różnych wsiach. Przedstawiciele opozycji stwierdzili w rozmowach, że nie mają żadnych reklamacji i że wszystko odbywa się zgodnie z ordynacją wyborczą. Ludność stolicy uczciła dzień wyborów zabawami ludowymi i tańcami, które przeciągnęły się do późnej nocy.

Pierwsze wyniki

Prowizoryczne wyniki wyborów, które do wieczora dnia 29 b. m. nadeszły z kilkunastu okręgów wyborczych, wykazują przeszło 90% frekwencję wyborczą i pozwalają przewidywać wspaniałe zwycięstwo Frontu Demokracji Ludowej, który w większości wspomnianych okręgów uzyskał ponad 90 proc. głosów.

W okręgu wyborczym Brasov, w poważnym centrum przemysłowym, z pośród 119.549 wyborców głosowało 108.112. Na listę Frontu Demokracji Ludowej padło 84.109 głosów, na obie listy opozycyjne — około 20 tys. głosów. W jednym z siedmiogrodzkich okręgów wyborczych o poważnym odsetku ludności węgierskiej, na 89.545 wyborców głosowało 86.127. Front Demokracji Ludowej otrzymał 80.423 głosy, na listę niezależnych 3.914 głosów. Partie opozycyjne w okręgu tym nie wysuwały swych kandydatów.

W okręgu wyborczym Cluj, stolicy Siedmiogrodu, na 215.428 wyborców głosowało 197.931. Na listę Frontu Demokracji Ludowej padło 185.718, a niezależni otrzymali 8.235 głosów. W okręgu wyborczym Jassy, stolicy Mołdawii, z pośród 151.851 wyborców głosowało 136.620. Front Demokracji Ludowej uzyskał 122.071, niezależni — 9.836 głosów.

Wyniki urzędowe oczekiwane są w dniu dzisiejszym.

Nowe oświadczenie delegata Polski w Genewie

Zależność prasy od magnatów

zbrodnią przeciw pokojowi

GENEWA, 30. 3. (API). W piątym dniu konferencji w sprawie wolności informacji, na trzeciej komisji zajmującej się sprawami publikacji i zbierania wiadomości, delegat Polski, Witold Konopka wystąpił z zasadniczym przemówieniem wykazującym jak dalece prasa w niektórych państwach zależna jest od małej grupy finansistów. „Nie może nas zadowolić — powiedział dyr. Konopka — wystąpienie delegata Stanów Zjednoczonych W. Bentana, który przyznaje, że istnieją pewne błędy w amerykańskiej obsłudze prasowej, ale że zostaną one w przyszłości skorygowane. Nie można usprawiedliwiać błędu, który pozbawia wolności słowa dziesiątki milionów ludzi".

Delegat Polski powołał się w swych dalszych wywodach na raport komisji dla badania wolności prasy p. t. „The free and responsible press", który opublikowany został w r. 1947 przez uniwersytet w Chicago. Dyr. Konopka cytuje całe stronice z tego raportu, z którego wynika, że nieliczna garstka właścicieli dzienników decyduje o czym i jak myśleć ma publiczność amerykańska. Oto jeden tylko trust Hearsta skupia w swym ręku 26 dzienników i 13 magazynów o olbrzymim nakładzie, 8 stacji radiowych, towarzystwo produkcji kronik filmowych i jedną z trzech największych w świecie agencji. Wpływowi tego trustu podlega 30 milionów czytelników i niezliczone rzesze słuchaczy radia i widzów filmowych. Jak stwierdza wspomniany raport 8 wielkich towarzystw kinowych posiada niemal wyłączny monopol produkcji i eksploatacji filmów.

Delegat Polski scharakteryzował następnie sytuację w prasie brytyjskiej. Jak wynika z ankiety przeprowadzonej przez królewską komisję, właściciele trustów prasowych prowadzą swoją własną, nie znoszącą sprzeciwu politykę. Ich cenzura nosi zupełnie brutalny charakter. Ludzie, którzy nie wykonują bez najmniejszych zastrzeżeń wszystkich poleceń magnatów prasowych usuwani są bez skrupułów.

„Trusty — oświadczył dyr. Konopka — marzą o nowych zyskach wojennych. Dlatego też zachowywanie zależności prasy od kilku magnatów, podżegaczy do nowej rzezi światowej jest zbrodnią przeciwko pokojowi i zbrodnią przeciwko ludzkości".

Przemówienie delegata Polski wysłuchane było z wielkim zainteresowaniem przez wszystkie delegacje. W kuluarach mówi się dziś o dwóch koncepcjach wolności prasy: polskiej i amerykańskiej.

Oświadczenie Ireny Joliot Curie

USA wywierają silną presję

na Francję

BOSTON, 30. 3. (API). Znakomita uczona francuska, Irena Joliot-Curie, oświadczyła w poniedziałek wieczorem w Bostonie, że we Francji daje się odczuć poważna presja polityczna i gospodarcza wywierana przez Stany Zjednoczone. „Jest absurdem — oświadczyła p. Joliot-Curie — przypuszczać, że partia komunistyczna otrzymuje jakiekolwiek „dyrektywy z zagranicy". Komuniści walczą wraz z wszystkimi demokratami o usunięcie presji amerykańskiej, którą każdy Francuz odczuwa na własnej skórze".

Uczona francuska zaprzeczyła rozsiewanym przez amerykańskich podżegaczy wojennych wieściom o niebezpieczeństwie konfliktu zbrojnego. Jeżeli istnieje takie niebezpieczeństwo to tylko ze strony kół monopolistycznych w Stanach Zjednoczonych, które dążą do zapanowania nad całym światem. Pani Joliot-Curie oświadczyła, że nie jest w stanie pojąć, iż tak wielu Amerykanów uległo histerii wojennej i mówi zupełnie spokojnie o użyciu bomby atomowej.

Niespokojna Wielkanoc w Palestynie

Bitwę pod Betleem

stoczyli Żydzi z Arabami

JEROZOLIMA, 30.3 (API). W wielką Sobotę doszło w okolicach Betleem do największej bitwy spośród bitew stoczonych dotychczas między Żydami i Arabami w Palestynie. Pociągnęła ona za sobą, według niekompletnych danych, śmierć 130 Arabów i ok. 80 Żydów.

Jak donosi korespondent BBC, walki rozpoczęły się późnym wieczorem w Wielką Sobotę, gdy kilkuset Arabów zaatakowało konwój żydowski, wiozący zaopatrzenie dla oddalonych od Jerozolimy kolonii. Po krótkiej wymianie strzałów, Żydzi wycofali się do pobliskiej wsi arabskiej, gdzie obwarowali się w opuszczonym domostwie. Nad ranem bitwa rozgorzała ponownie. Na pomoc obleganym Żydom, wśród których znajdowało się 20 kobiet przybyły samoloty żydowskiej organizacji samoobrony Haganah i oddziały piesze

W pierwszy dzień świąt Wielkiej Nocy, w Jerozolimie dźwięk dzwonów mieszał się z odgłosami gwałtownej kanonady. Dopiero po 24-ro godzinnej walce doszło do rozejmu między arabskimi napastnikami, których siły oceniane były na 1200 osób i Żydami, którzy dysponowali 130 ludźmi

Według źródeł arabskich w walce pod Betleem padło 80 zabitych Żydów, źródła zaś żydowskie mówią o 135 zabitych Arabach

Oddziały brytyjskie nie angażowały się w walce i przybyły dopiero na rozpaczliwe alarmy Hagany, aby uzgodnić warunki rozejmu. Żydzi oddali broń i pod ochroną oddalili się do Jerozolimy.

W samej Jerozolimie święta Wielkiej Nocy stały również pod znakiem starć żydowsko - arabskich. Wg. oficjalnych danych zginęło w nich 10 Arabów i 7 Żydów.

600-lecie uniwersytetu Karola

w Pradze

PRAGA, 26.3 (PAP.). Dnia 4 kwietnia rozpoczną się w Pradze uroczystości z okazji 600-rocznicy założenia uniwersytetu Karola, które trwać będą przez cały tydzień.

Dnia 7 kwietnia do studentów, ciała profesorskiego i gości zagranicznych przemówi w ramach uroczystości jubileuszowych prezydent republiki dr. Edward Benesz.

W uroczystościach wezmą udział przedstawiciele 150 uniwersytetów zagranicznych. Spośród wybitnych uczonych zagranicznych, zaproszonych na uroczystości wymienić należy m. in. prof. Frederika Joliot Curie z małżonką.

W kilku wierszach

— **Do Pragi** przybył nowy ambasador radziecki, Michał A. Silin, który obejmuje to stanowisko po Zorinie, mianowanym wiceministrem spraw zagranicznych.

✤

— **Rząd USA** odpowiedział odmownie na notę radziecką w sprawie kontroli Niemiec, usiłując przerzucić na ZSRR odpowiedzialność za wadliwe funkcjonowanie Sojuszniczej Rady Kontroli.

✤

— **Delegaci Wielkiej Brytanii, Kanady, Francji i Chin** — za milczącą zgodą USA — oświadczyli, że uważają za „bezcelową" dalszą dyskusję nad propozycjami radzieckimi w sprawie kontroli energii atomowej. Propozycje te przewidywały poddanie kontroli międzynarodowej wszelkiej produkcji atomowej.

✤

— **Generalny strajk**, który miał objąć blisko 2 miliony robotników japońskich, zakazany został przez dowódcę amerykańskich sił zbrojnych w Japonii, gen. Mac Arthura.

✤

— **Departament Stanu** zapowiedział wysłanie do Włoch dwóch transportów papierosów, które mają „pobudzić produkcję przemysłową" (?). Jednocześnie Departament Stanu zaprzeczył wiadomościom, że do Włoch wysłano już 50 ton papierosów drogą powietrzną, by wpłynąć na wynik nadchodzących wyborów.

✤

— **T.zw. ruch „wolnego Kaszmiru"** wysłał do Rady Bezpieczeństwa telegram, w którym oświadcza, że nie zgadza się na zaprzestanie walki przeciwko popieranemu przez Indie rządowi. Ruch ten nie akceptuje kompromisu, proponowanego w Radzie Bezpieczeństwa przez delegata Chin.

✤

— **W sobotę** stracono w Salonikach 15 powstańców za rzekomy udział w ostrzeliwaniu tego miasta dnia 10 lutego. W Atenach stracono 5 osób za czyny popełnione podczas wojny domowej w roku 1944.

✤

— **W ramach reorganizacji armii**, przeprowadzonej przez rząd ateński, przeniesiono w stan spoczynku 11 generałów greckich, w tym b. szefa sztabu generalnego Ventilisa.

✤

— **Pakistan** wprowadza swą własną walutę z dniem 1 kwietnia.

✤

— **W Londynie** odbyła się z udziałem 5 tys. Irlandczyków manifestacja przeciwko podziału Irlandii na wolne państwo irlandzkie i Irlandię północną.

✤

— **Policja syjamska** wykryła plan przewrotu państwowego, uknuty przez miejscowych Chińczyków. Zamachowcy znajdowali się w ścisłym kontakcie z b. ministrami rządu syjamskiego.

✤

— **Na Korsyce** rozbił się brytyjski samolot komunikacyjny, który leciał z New Delhi. 19 osób zginęło.

✤

— **Podczas huraganu** w Stanach Indiana i Alabama (USA) kilkanaście osób poniosło śmierć, a kilkadziesiąt zostało rannych. Straty materialne są bardzo znaczne.

Generalna ofensywa

w Chinach

MOSKWA, 30.3. (API). Radio moskiewskie donosi, że ludowe wojska chińskie rozpoczęły na wszystkich frontach wojny domowej generalną ofensywę. Zdaniem obserwatorów, ofensywa ta zadecyduje o losach toczącej się wojny.

Rząd Czang-Kai-Szeka nakazał utworzenie specjalnych brygad fortyfikacyjnych, które w gwałtownym pośpiechu przygotowują obronę w zagrożonych przez chińską armię ludową punktach.

Togliatti o sprawie Triestu

(dokończenie ze str. 1-ej)

innych państw europejskich, dla realizacji planów, imperialistycznych przeciwko ZSRR i państwom demokracji ludowej. Być może — mówi Togliatti — trzy mocarstwa chciały zachęcić de Gasperiego do zajęcia siłą Triestu, podobnie jak to uczynił w swoim czasie d'Annunzio z Fiume? Gdyby deklaracja trzech mocarstw nie była jawną prowokacją, państwa te zgodziłyby się natychmiast na bezpośrednie rokowania włosko - jugosłowiańskie, i skierowałyby w jedyny właściwy sposób rozstrzygnięcie problemu, interesującego bezpośrednio oba państwa.

Togliatti zaznaczył, że nawet włoski minister spraw zagranicznych Sforza, zanim wszedł w kierat polityki Ch. D. przyznał, że odrzucenie rozmów z Belgradem jest zdradą narodową.

Mówca stwierdza, że demokratyczny rząd włoski załatwi sprawę Triestu w 48 godzin. Manewr z Triestem zainscenizowany przez państwa kapitalistyczne i ich pomocników włoskich, zmierzający jednocześnie do uderzenia w demokrację włoską i do wzniecenia konfliktu, spotka się ze zdecydowanym oporem ze strony włoskich mas ludowych, które nie pozwolą na wciągnięcie Włoch do nowej katastrofy.

Kończąc Togliatti podkreślił, że naród włoski, głosując 18 kwietnia na Front Demokratyczny odsunie się definitywnie od bloku wojennego wybierając pokój, wolność i pracę.

Listy londyńskie

Marshall i Magna Charta

(Od specjalnego korespondenta API)

Nie było to do pomyślenia jeszcze rok temu. Wtedy, a mianowicie przed dorocznym kongresem Labour Party, istniała duża grupa malkontentów, których nazywano rebeliantami Była to delikatnej formy opozycja wobec polityki rządowej, odbiegająca zresztą od lewicowego kierunku Dreiberga, Zilliacusa.

Dziś, gdy premier Attlee wszedł na trybunę, by zapowiedzieć przeprowadzenie pewnych czystek w aparacie administracyjnym, nie było burzy protestów. Odezwały się głosy odosobnione tych, którzy apelowali do zdrowego rozsądku.

Czystka właściwa rozpoczęła się już rok temu. Prasa donosiła wówczas o tym, że funkcjonuje

specjalny oddział do badania lojalności (M 15)

Wydalano cichaczem pracowników różnych zakładów użyteczności publicznej Odwoływano i przenoszono do innych urzędów pracowniczki z rady ministrów.

Wówczas tego rodzaju wypadki intrygowały jedynie bacznych czytelników powieści kryminalnych. Pisano bowiem o tajemniczym M. 15, który na zasadzie swoich źródeł dawał ministrom charakterystykę poszczególnych „niebezpiecznych" urzędników.

Pierwsze wydalenie zbiegło się wówczas z dziką akcją przeprowadzaną w St Zjednoczonych, która budziła uczucia niesmaku wśród społeczeństwa brytyjskiego. Organ Labour Party „Daily Herald" wykpiwał akcję amerykańską, traktując ja jako histerię przypominającą chorobliwą działalność antypostępową w Stanach Zjednoczonych po zakończeniu pierwszej wojny światowej.

Z początku do ataku prowadziła partia konserwatywna. Miało się wówczas wrażenie, że przywódcy Labour Party nie zostaną zarażeni inicjatywą torysów. Po krótkim czasie inicjatywę przejęła partia rządząca.

W czasie dyskusji nad budżetem obrony narodowej konserwatywny poseł Brown atakował rząd, iż na odpowiedzialnych stanowiskach pracują „ludzie za bardzo lewicowi". Prasa niekonserwatywna zbyła ten atak dowcipami. Teraz wiadomo, że sekretarka ministra oświaty zostaje przeniesiona na inne stanowisko, że musi zostać wydalona z Whitehallu.

Gdy kilka tygodni temu w czasie dyskusji radiowych jeden z byłych pracowników BBC, Brogan, mówił o konieczności przeprowadzenia specjalnych czystek wśród członków Labour Party, wydawało się, że jest on odosobniony.

Dziś otwarcie mówi się, iż powstaje

komisja dla zbadania działalności posłów Labour Party

W ciągu dwóch lat klub parlamentarny partii rządzącej nie stosował żadnych represji wobec posłów którzy się nie zgadzali z prawicową linią partii i przeciwstawiali się jej wyraźnie. Dotychczas w jednym stronnictwie znajdowali się rzecznicy ścisłej współpracy ze Związkiem Radzieckim, a więc przeciwnicy polityki Bevina, obok posłów, którzy z trybuny parlamentarnej opowiadali się nawet przeciwko polityce nacjonalizacji Szef Izby, Herbert Morrison, kilkakrotnie z dumą potwierdzał, że swobodna wymiana zdań i rewolty w łonie Labour Party będą tolerowane.

Krzywiono się z powodu podróży Zilliacusa, zwracano uwagę, że wolno mówić źle o W Brytanii w kraju, ale nie należy występować przeciwko jej polityce poza granicami państwa. Denerwowano się nieraz z powodu jego wystąpień bądź w Paryżu, bądź w Moskwie Liczono się jednak z jego stanowiskiem i znacznymi zwolennikami.

To samo dotyczyło Dreiberga, Platts - Mills'a Na jednym z ostatnich posiedzeń parlamentu premier Attlee mówił zgryźliwie i ostro zaatakował elementy postępowe w jego stronnictwie.

W ten sposób

rozpoczęła się już wyraźna kampania

W najbliższym czasie zostanie prawdopodobnie przywrócony regulamin w łonie Labour Party. Wydany zostanie zakaz samodzielnego występowania poza granicami kraju bez porozumienia się z kierownictwem.

Jest to dopiero początek. Przebudzone instynkty Sherlock Holmes'ów będą miały okazje do działania. Prasa donosi, że 10.900 urzędników zostało już wziętych w obroty.

Tymczasem jeszcze pierwsza faza brzmi nieco dziwnie i wywołuje drzwiny. Najwięcej rozpowszechnione pismo w W. Brytanii „Daily Express" (nakład blisko 4 miliony) umieściło wywiad z profesorem Haldane, który jest przewodniczącym rady nadzorczej „Daily Worker". Oświadczył on wyraźnie, że oczywiście nie odstąpi od swoich przekonań. Stoi na czele różnych instytucji badawczych. W niektórych pracuje honorowo. Nie przejmuje się więc zapowiedzią wydalenia.

Pod wzmocnionym atakiem znajduje się również dziekan Canterbury Johnson Arcybiskup dr Fisher domagał się kilkakrotnie, by w chwili tak poważnej ustąpił ze swego stanowiska i nie utrudniał sytuacji. Dziekan oświadczył jednak, że nie ustąpi, że działalność M. 15 nie sięga jeszcze katedry w Canterbury.

Istnieje jednak zwrot poważny, który świadczy, iż nieśmiało rozpoczęte czystki w roku zeszłym po stępują coraz wyraźniej naprzód, że okres żartów szybko minie i zgęszczanie powietrza, zaprzepaszczanie tradycji,

zaglądanie do sumień rozpoczyna się na skalę poważną

Wydalono niedawno z BBC urzędniczkę, która prywatnie krytykowała politykę rządu. Stanęła pod zarzutem komunizmu. Padła ofiarą detektywa - amatora. Suflerzy z obozu torysowskiego nie mają już potrzeby działać. Z własnej inicjatywy pracują już gorliwcy w stronnictwie rządowym.

Tak więc Magna Charta składana jest w ofierze Marshallowi, tak ustala się przymierze broni między St Zjedn a W. Brytanią.

Londyn, w marcu **REGNIS**

FPOS — organizacją wszystkich studentów polskich

Poseł Zenon Wróblewski, przewodniczący Federacji Polskich Organizacji Studenckich udzielił przedstawicielowi PAP wywiadu na temat nowych dróg polskiego ruchu studenckiego.

— Jakie są cele i zadania Federacji Polskich Organizacji Studenckich?

— Federacja Polskich Organizacji Studenckich grupuje wszystkie organizacje studenckie, a więc organizacje ideowo - wychowawcze (AZWM „Życie", ZNMS, „Wici" i ZMD) Bratnie Pomoce, Koła Naukowe i Akademickie Związki Sportowe dla wspólnej pracy nad wychowaniem nowej, młodej inteligencji ludowej. W działalności swej Federacja zmierzać będzie do związania ogółu studentów polskich z wszystkimi zagadnieniami jakimi żyje naród. Studenci polscy współuczestniczyć będą w ogólnonarodowym budownictwie przez swą rzetelną naukę i pracę.

Federacja, stawiając sobie jako jedno z głównych zadań — troskę o prawa i interesy studentów, wiele uwagi poświęci usystematyzowaniu pomocy państwowej i społecznej dla studentów przez scentralizowanie stypendiów oraz przez usprawnienie form rozdziału pomocy tak, aby zapewnić realne możliwości studiów dla młodzieży ludowej. Studenci polscy zjednoczeni w szeregach Federacji współdziałać będą z całym obozem demokracji polskiej, w utrwaleniu pokoju i zwycięstwa demokracji na całym świecie.

— Jakie są najbliższe plany działalności Federacji?

— Do najbliższych zadań Federacji należeć będzie zorganizowanie dla ogółu studentów akcji wczasów letnich, przy czym zmierzać będziemy do połączenia wypoczynku z pracą społeczno-wychowawczą studentów. Federacja starać się będzie również, aby studenci wykazujący najlepsze postępy w nauce i dający gwarancję należytego wykorzystania w przyszłej pracy zawodowej zdobytych umiejętności, mieli możność zapoznania się z osiągnięciami wiedzy w innych krajach na wymiennych praktykach wakacyjnych za granicą.

Już w bież. roku akademickim Federacja Polskich Organizacji Studenckich weźmie aktywny udział w społecznym werbunku młodzieży robotniczej i chłopskiej na wyższe uczelnie. Federacja dołoży również wszelkich starań, by reorganizacja pomocy materialnej, przy niewątpliwym poparciu władz oświatowych, stała się faktem już z chwilą rozpoczęcia nowego roku akademickiego.

Prezydium Federacji przystąpi w najbliższym czasie, zgodnie z uchwałą Rady Federacji do opracowania form udziału studentów w Powszechnej Organizacji „Służba Polsce". Prace te prowadzić będzie Federacja wspólnie z Naczelną Radą dla Spraw Młodzieży i Kultury Fizycznej.

— Jak ocenić należy powstanie Federacji Polskich Organizacji Studenckich z punktu widzenia tendencji do jedności młodego pokolenia Polski Ludowej?

— Federacja Polskich Organizacji Studenckich jest pierwszą w dziejach polskiego ruchu studenckiego organizacją jednoczącą ogół studentów polskich. Powołanie tej nowej formy organizacyjnej możliwe było dzięki perspektywom jakie postawiła przed młodą inteligencją władza ludowa, dzięki temu że studenci polscy potrafili wyciągnąć wnioski z walki postępowego ruchu studenckiego z wstecznictwem w przeszłości oraz dzięki mobilizacji tych sił w budowie nowej Polski Ludowej. Wspólna praca wszystkich organizacji w realizacji założeń i zadań Federacji stwarza nowy etap na drodze do całkowitej jedności, w szeregach jednolitego związku Studentów Polskich. Federacja Polskich Organizacji Studenckich da poważny wkład w zacieśnienie więzi między młodą inteligencją polską a młodzieżą robotniczą i chłopską.

Dodatek aprowizacyjny — w gotówce

Wyłączenie niektórych artykułów z zaopatrzenia reglamentowanego

Rada Ministrów podaje do wiadomości, że w częściowym wykonaniu zadania znoszenia reglamentacji spożycia artykułów pierwszej potrzeby, z dniem 1 kwietnia br. wyłączone zostaną z reglamentowanego systemu zaopatrzenia ludności pracującej w następujące artykuły: cukier, kasza, ziemniaki i wyroby pończoszniczo - dziewiarskie.

Wyłączone artykuły znajdują się już od dłuższego czasu w obrocie wolnorynkowym, w dużych ilościach, pokrywających pełne zapotrzebowanie ludności.

Niezależnie od tego, wydane zostały potrzebne zarządzenia dla zapobieżenia jakiemukolwiek brakowi tych artykułów, zwłaszcza w okresie wprowadzenia tej zmiany w zaopatrzeniu reglamentowanym.

Wszelka spekulacja, podwyższanie cen lub ukrywanie artykułów wyłączonych będą jak najostrzej karane.

Każdy pracujący — uprawniony do aprowizacji reglamentowanej — otrzyma począwszy od kwietnia br. miesięczny stały dodatek aprowizacyjny w gotówce, w kwotach ustalonych uchwałą Rady Ministrów, a stanowiący co najmniej pełną wartość wyłączonych artykułów po cenach wolnorynkowych.

Wysokość tego dodatku zależna jest od rodzaju karty, do poboru której pracownik jest bieżąco uprawniony oraz od przeciętnego miesięcznego zarobku tego pracownika, uzyskanego w okresie I kwartału br.

Biorąc pod uwagę niski jeszcze poziom zarobków niektórych kategorii robotników i pracowników przemysłu państwowego, administracji państwowej i samorządowej, spółdzielczości i nauczycielstwa; Rada Ministrów postanowiła dodatek ten wypłacać robotnikom i pracownikom, których przeciętny zarobek miesięczny w I kwartale br nie przekraczał 6000 zł. w wysokości podwyższonej do ok 150 proc. pełnej wartości wyłączonych artykułów; zarabiającym do 9000 zł. — w podwyższonej wysokości do ok. 130 proc pełnej wartości wolnorynkowej wyłączonych artykułów; pracownikom uprawnionym do gwarancji aprowizacyjnej — wynikającej z wiążących ich układów zbiorowych pracy — w wysokości ok. 110 proc. pełnej wartości wolnorynkowej wyłączonych artykułów, wszystkim zaś pozostałym pracownikom w wysokości 100 proc.

W ten sposób wyłączenie niektórych artykułów z reglamentacji połączone zostaje z pewną podwyżką wynagrodzenia dla pracowników najniżej zarabiających

Jest to już w roku bieżącym drugie zarządzenie — obok wprowadzenia od dnia 1.1.48 r. zasiłków rodzinnych — mające na celu poprawę warunków bytowania mas pracujących najniżej zarabiających.

Wprowadzenie z dniem 1 kwietnia br. znacznej obniżki skali podatku od wynagrodzeń i ustalenie minimum wolnego od podatku na zł. 9.000 miesięcznie dopełni środków, jakie w chwili obecnej mogą być przez Rząd podjęte dla poprawy warunków bytowania ludzi pracy.

Dalsza poprawa tych warunków jest przedmiotem stałej troski Rządu, a będzie ona możliwa, gdy powiększona wydajność pracy, oszczędność i obniżone koszty wytwórczości dadzą potrzebne ku temu środki materialne.

Wypłata tych dodatków, w wysokości ustalonej oddzielną uchwałą Rady Ministrów nastąpi po raz pierwszy przy wypłacie wynagrodzenia za miesiąc kwiecień br..

Dla ułatwienia pracownikom przebycia okresu przejściowego wszystkie zakłady pracy, instytucje i urzędy, zatrudniające pracowników uprawnionych do aprowizacji reglamentowanej, wypłacą pomiędzy 2 a 6 kwietnia br. tym pracownikom odpowiednią zaliczkę na kwietniowy dodatek aprowizacyjny.

Zniżka podatku od wynagrodzeń

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że Prezydent R.P. zarządził ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej dekret o zmianie dekretu z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń.

I. Dekret ten wejdzie w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1948 r. W związku z tym od wynagrodzeń wypłacanych począwszy od 1 kwietnia 1948 r., bez względu na czas za jaki przypadają, należy obliczać podatek według następującej skali:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodzenia obliczona w stosunku rocz. w złotych ponad	do	Stopa procent. podat.
1	108.000	120.000	1
2	120.000	130.000	1,5
3	130.000	140.000	2
4	140.000	150.000	2.5
5	150.000	170.000	3
6	170 000	190.000	4
7	190.000	210.000	5
8	210 000	230 000	6
9	230 000	250.000	7
10	250 000	300 000	8
11	300.000	350 000	9
12	350.000	400.000	10
13	400 000	450 000	12
14	450.000	500 000	14
15	500 000	600 000	16
16	600.000	700.000	18
17	700 000	800.000	20
18	800.000	900.000	22

Przy wynagrodzeniach przekraczających w stosunku rocznym 900.000 zł podatek wynosi 22 proc. i oprócz tego 30 proc. kwoty wynagrodzenia stanowiącego nadwyżkę ponad 900.000 zł.

II. Pracodawca, wypłacający poszczególnemu pracownikowi wynagrodzenie w sumie nieprzekraczającej 150.000 zł. w stosunku rocznym (dotychczas 100.000 zł), obowiązany jest, oprócz potrąconego pracownikowi podatku uiścić z własnych funduszów dodatkową opłatę według następującej skali:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodzenia obliczona w stosunku rocz. w złotych ponad	do	Rocz. suma dodatkowej opł.
1	—	108.000	4.200
2	108.000	120 000	3.000
3	120 000	130.000	2.280
4	130.000	140.000	1.500
5	140.000	150.000	480

Zwolnienie od dodatkowej opłaty przewidziane w art. 13 ust. (2) dekretu o podatku od wynagrodzeń oraz paragrafu 32 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 czerwca 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 291) obowiązują nadal.

III. Z ulg z tytułu posiadania na utrzymaniu dzieci korzystają ci pracownicy, których wynagrodzenie w stosunku rocznym nie przekracza 360.000 zł. (dotychczas 240.000 zł.).

IV. Zwyżki w podatku dla osób nieżonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu dzieci, stosuje się do wynagrodzeń przekraczających 240.000 zł. rocznie (dotychczas 120.000 zł.).

V. Zwyżki dla podatników żonatych lub zamężnych od lat przeszło dwóch, lecz nie mających na utrzymaniu dzieci, stosuje się do wynagrodzeń, przekraczających 320.000 zł rocznie (dotychczas 160.000 zł.).

Na wdowy i sieroty po poległych bojownikach Wolnej Grecji

Żołnierze, podoficerowie i oficerowie jednostki wojskowej 13/13 przekazują otrzymane w bieżącym miesiącu premie w sumie 150.000 zł na rzecz Walczącej Grecji.

Wychowankowie Domów Dziecka Zw. Uczestników Walk o Wolność i Demokrację w Iłży i Kruszynie, zamiast kwiatów sekretarzowi gen. Związku płk. Sęk-Małeckiemu w dniu jego imienin, składają ofiarę na rzecz sierot po bojownikach greckich — 4.970 zł.

Ob. Łazarewicz Jan z Olecka — 2.730 zł.

Funkcjonariusze Pow. Urzędu BP. Dębno Lubuskie — 23.728 zł.

Pracownicy Wydziału Propagandy KW PPR. Kraków — 44.038 zł.

Związek Inwalidów Wojennych woj. wrocławskiego — 947 zł.

Pracownicy i robotnicy Zaodrzańskich Zakładów BMW, Zielona Góra — 6.150 zł.

Pracownicy Pow. Urzędu BP w Wysokiem Mazowieckiem — 19.520 zł.

Kursanci Centrum Wyszkolenia MO w Słupsku — 5.084 zł.

Ob. Gendera Antoni, Szczecin — 600 zł.

Funkcjonariusze więzienia w Grodzisku Mazowieckim — 1350 zł.

Sekcja Kobieca przy Pow. Kom PPR w Białej Podlaskiej — 7.000 zł.

Realizacja umowy polsko-czechosłowackiej
na odcinku przemysłu skórzanego

Umowa handlowa polsko-czechosłowacka i jej realizacja w zakresie importu ma dla naszego przemysłu skórzanego szczególne znaczenie. otwiera bowiem przed nim możliwość skompletowania i rozbudowy parku maszynowego, który jest ogromnie szczupły, szczególnie w produkcji obuwniczej, a także sprowadzenia partii gotowego obuwia mogącego w znacznym stopniu nasycić niedostatecznie jeszcze zaopatrzony rynek; ułatwi nam ona również uzyskanie pomocy technicznej w rozbudowie i usprawnieniu pracy zakładów przemysłowych.

Przez długie lata głównym europejskim dostawcą maszyn były Niemcy, które jednak już na kilka lat przed wojną zaczęły tracić monopol w tej dziedzinie na korzyść przemysłu czeskiego.

Obecnie Czechosłowacja zdolna jest zaopatrzyć większość krajów Europy w nowoczesne maszyny szewskie i garbarskie, których jakość znana jest i ceniona na wszystkich rynkach, nie wyłączając amerykańskich.

OTRZYMAMY MASZYNY

W tym stanie rzeczy Centralny Zarząd Przemysłu Skórzanego rozpoczął w kwietniu 1947 r. realizację współpracy polsko-czechosłowackiej. Liczne zagadnienia dotyczące dostawy maszyn, oraz współpracy technicznej były przedmiotem pertraktacji w Pradze. gdzie ze strony polskiej występowali przedstawiciele CZPS. oraz kierownicy techniczni zakładów przemysłowych. Pozytywnym wynikiem tych obrad było przyjęcie przez Czechosłowację zobowiązania na dostawę dla polskiego przemysłu skórzanego obrabiarek do metali, maszyn szewskich i garbarskich, oraz innych urządzeń na glob. sumę 6970 tys. dol.

W sierpniu r. 1947, w trzy tygodnie po ratyfikowaniu układu handlowego, Centralny Zarząd PS. wysłał do Czechosłowacji swych delegatów celem realizacji i szczegółowego opracowania wysuniętych przy pertraktacjach postulatów. Na dalsze pertraktacje przybyła następnie do Polski delegacja czeska. którą przyjął Min. Przemysłu i Handlu. Na audiencji tej ustalono wytyczne odnośnie importu obuwia i maszyn do Polski oraz omówiono pomoc techniczną. której udzielać ma Czechosłowacja polskiemu przemysłowi skórzanemu.

W styczniu br. Misja Polska dla zakupów inwestycyjnych w Czechosłowacji przy czynnej współpracy przedstawiciela CZPS podpisała tranzakcję z firmą „Bata" w Zlinie na dostawę maszyn obuwniczych i garbarskich. Poprzednie zlecenia. częściowo zrealizowane. już w końcu roku ub. ujęto w łączne zamówienie z ustalonymi terminami dostaw. Obejmują one w zakresie maszyn szewskich i garbarskich. w okresie od 1947 do 1951, razem 3887 sztuk maszyn na łączną sumę około 260 mil. koron czeskich.

W rozbiciu na maszyny szewskie i garbarskie otrzymamy 3.387 szt. (157 typów) maszyn szewskich. 500 szt. (27 typów) maszyn garbarskich. Ponadto zamówienie obejmuje m.in. 43 szt. obrabiarek do metali.

Maszyny te. przeznaczone do produkcji najpilniejszych i mało skomplikowanych części maszynowych, nadeszły już do Polski. Zamówienia na dalszych 71 obrabiarek są w toku. Otrzymamy również 40 pras elektrycznych. Są to najnowocześniejsze maszyny. wynalazek konstruktorów czeskich. umożliwiające produkcję popularnych tenisówek oraz roboczego obuwia skórzanego na podeszwie gumowej, bezpośrednio przywulkanizowanej do cholewki.

Na podstawie umowy nadejdą części wymienne do maszyn garbarskich i szewskich. oraz igły szewskie i inne artykuły pomocnicze do produkcji obuwia jak kopyta i zaciosy (których dostawa pozwoli na ostateczną standaryzację typu obuwia przemysłowego). igelitowe podszewki. kapsle celuloidowe, koko. taśma kołkowa itp.

Zamówione maszyny pozwolą na uzupełnienie i modernizację przestarzałego. zdekompletowanego i zniszczonego parku maszynowego zakładów polskich. jak również umożliwią instalację nowych zespołów taśmowych.

Modernizacja i zwiększenie ilości maszyn garbarskich przyczyni się do podniesienia jakości skór i obuwia, oraz wpłynie na zwiększenie produkcji. Przewidywany wzrost produkcji w przemyśle obuwianym w stosunku do produkcji roku 1947 wyniesie w roku 1948 — 19 proc. w roku 1949 — 36 proc.

IMPORT OBUWIA

Równolegle z importem maszyn, ich części i artykułów pomocniczych przewidziany jest w ramach układu handlowego import obuwia z Czechosłowacji. Generalna Reprezentacja Polskich Central Handlu Zagr. w Pradze zakupiła w dwóch partiach, łącznie 1.200 tys. par obuwia skórzanego różnego gatunku na sumę około 300 mil. koron czeskich. Ponadto zakupiona ma być i dostarczona w tym samym okresie partia obuwia tekstylno-gumowego (tenisówki) w ilości 100 tys. par.

Część zamówionego obuwia przybyła już do Polski, gdzie rozprowadzana jest za pośrednictwem sieci detalicznej Centrali Zbytu (dawniej „Bata"), Powszechnych Domów Towarowych i spółdzielni „Społem".

Poza wymienionymi dostawami rozpatrywana jest możliwość zawarcia umowy na 1,5 miliona par obuwia. Uwzględnione byłoby tu specjalnie nasze zapotrzebowanie na obuwie lekkie.

ZACIEŚNIENIE WSPÓŁPRACY

Realizacja umowy między obu państwami idzie nie tylko po linii wzajemnej wymiany produktów. Celem naszym jest również uzyskanie od Czechosłowacji pomocy technicznej, wyrażającej się w projekcie wspólnej budowy w Polsce nowych fabryk, względnie jednego kombinatu obejmującego produkcję skór wierzchnich i podeszwowych, a głównie produkcję obuwia. Sprawa ta po przedyskutowaniu na posiedzeniu Polsko-Czechosłowackiego Komitetu Przemysłu Skórzanego przekazana została sekcji czeskiej do uzgodnienia z Ministerstwem Przemysłu.

Oba państwa przeprowadzać będą wymianę doświadczeń i osiągnięć w zakresie produkcji, inwestycji i organizacji, oraz informować się wzajemnie o osiągnięciach w dziedzinie garbarstwa, zwłaszcza odnośnie wykończania skór chromowych, oraz przyśpieszonego garbowania skór podeszwowych.

Rozpatrywane będą możliwości wspólnej produkcji niektórych artykułów pomocniczych w przemyśle obuwianym, jak drut mosiężny, toksy maszynowe, sztuczne skóry itd., a także możliwości eksportu z Polski do Czechosłowacji skór cielęcych i świńskich, oraz wyzyskiwanie przez przemysł czeski doświadczeń przemysłu polskiego na odcinku zbiórki i przerobu surowca świńskiego.

Przewidziana jest wzajemna pomoc i współpraca w związku z budową fabryk ekstraktów w Polsce i, w dalszym etapie, zaopatrywanie fabryk czeskich w ten produkt.

Polska i Czechosłowacja współpracować będą z sobą na odcinku szkoleniowym i naukowym. Uchwalono projekt corocznego przeszkalania we wzorowo zorganizowanych zakładach „Bata" w Zlinie i Batovanach pewnej ilości uczniów polskich, którzyby następnie przeszczepiali zdobyte wiadomości na teren krajowy. Ze względu na stosunkowo szczupłe pomieszczenie internatowe przy tych zakładach postanowiono opracować konkretny projekt budowy nowego internatu na warunkach wzajemnej pomocy, co pozwoliłoby na wydatne zwiększenie liczby uczniów.

Wymienione powyżej postulaty były przedmiotem obrad polsko-czechosłowackiego Komitetu Przemysłu Skórzanego. Następne posiedzenie Komitetu odbyć się ma w kwietniu br. w Łodzi, lub w Warszawie.

Reasumując dotychczasowe. znaczne już osiągnięcia w realizacji umowy handlowej polsko-czechosłowackiej na odcinku przemysłu skórzanego, stwierdzić można, że choć w pierwszym jej okresie — niezniszczona wojną i uprzemysłowiona Czechosłowacja jest bezwzględnie stroną dającą, to jednak zacieśniająca się współpraca pozwoli również polskiemu przemysłowi skórzanemu rozwinąć i wyzyskać swe atuty w tej dziedzinie i przez zbieżność interesów obu przemysłów zbliżyć bardziej jeszcze oba narody.

Rozwój radiofonii w Związku Radzieckim

Straty, jakie poniosła radiofonizacja radziecka w czasie wojny są olbrzymie. Na terenach okupowanych zniszczone zostały wszystkie radiostacje i węzły radiowe, a także cała sieć odbiorcza. Zniszczeniu uległo 29 rozgłośni radiowych. o łącznej mocy około 2.200 kwt. oraz znaczna ilość małych rozgłośni.

Odbudowa zniszczonych urządzeń radiowych i telekomunikacyjnych posuwa się w szybkim tempie. Już przed rozpoczęciem realizacji planu pięcioletniego uruchomione zostały rozgłośnie o wysokiej mocy w Kijowie, Mińsku, Charkowie. Dniepropietrowsku, Stalinie, Odesie, Woroneżu i innych miastach, a pod względem ilości radio-węzłów, punktów radiowych i mocy radiostacji przekroczono poziom przedwojenny. Nowy plan pięcioletni przewiduje dalszy rozwój radiofonizacji i telekomunikacji w ZSRR.

Pierwszy rok realizacji nowego planu pięcioletniego przyniósł znaczne osiągnięcia w dziedzinie radia. Plan inwestycyjny w zakładach przemysłu radiotechnicznego na rok 1946 został wykonany z nadwyżką. Oddano do użytku 28 nowych stacji nadawczych, tj. o 4 więcej. niż było przewidziane w planie.

Uruchomiono nowe radiostacje o wysokiej mocy w Moskwie, Leningradzie, Rydze, Stalingradzie, Kujbyszewie, Ałma-Acie i innych miastach. Uruchomiono 22 nowe telegraficzno - telefoniczne magistrale radiowe i dwie linie fotoradiowe, które zacieśniły łączność Moskwy z Dalekim Wschodem, Azją Środkową i Zakaukaziem. Wzrosła też znacznie łączność telekomunikacyjna między ZSRR a zagranicą. W ciągu roku powstało 9 nowych międzynarodowych linii radiowych. W przeciągu 1946 r. zbudowano i zrekonstruowano 938 translacyjnych węzłów radiowych. Uruchomiono 22 wzmacniacze 5-cio kilowatowe w Rostowie nad Donem. Krasnodarze. Kursku, Rydze, Tyflisie i innych miastach. W Kijowie uruchomiony został węzeł radiowy o mocy 50 kwt.

W chwili obecnej istnieje w ZSRR 5.700 węzłów radiowych tj. o 1.700 węzłów więcej niż w 1940 r. Sieć radiowa składa się z ponad 5 milionów punktów.

Szczególny nacisk kładą władze radzieckie na rozwój sieci telekomunikacyjnej i radiofonizację ośrodków rejonowych i miejscowości wiejskich. Ilość obwodowych i rejonowych radiostacji zwiększyła się 2,5 razy w stosunku do stanu przedwojennego.

Przy budowie nowych radiostacji stosuje się zdobycze najnowszej techniki. W 1946 r. uruchomiono m. inn. rozgłośnie z zastosowaniem składanych lamp metalowych wg. projektu radzieckich inżynierów. W nowo wybudowanej radiostacji w Rydze zastosowano oryginalny schemat modulacji anodowej. wynaleziony przez inż. Kruglowa, znacznie zmniejszający koszty budowy i eksploatacji radiostacji.

Poczyniono również duże postępy w dziedzinie zwiększenia efektywności urządzeń antenowych. W Dniepropietrowsku., Symferopolu Rydze, Leningradzie, zainstalowano nowe antyfedingowe anteny-maszty W dalszym ciągu stosowane są anteny z odgórnym doprowadzeniem prądy wysokiego. napięcia.

Nowa pięciolatka powojenna przewiduje znaczny rozwój wszystkich gałęzi gospodarstwa radiowego. Planowana jest budowa 55 stacji telekomunikacyjnych i 28 rozgłośni o wysokiej mocy. W 1950 r. miejscowe sieci radiowe rozszerza się o 75 proc. w porównaniu ze stanem przedwojennym. Magistrale radiowe zaopatrzone będą w urządzenia niewrażliwe na zakłócenia oraz w aparaturę dla literowego nadawania i odbierania. Zostaną uruchomione radiostacje o wysokiej mocy w Moskwie, Leningradzie, Mińsku, Lwowie, Kiszyniowie, Krasnojarsku i innych miastach.

Uruchamia się także linie translacyjne na falach decymetrowych. co umożliwi równoczesne nadawanie dużej ilości rozmów telefonicznych i depesz.

Program radiofonizacji kraju odegra nie małą rolę w upowszechnieniu kultury i oświaty pomiędzy szerokimi masami obywateli Związku Radzieckiego.

Największy zespół obrabiarek automatycznych w ZSRR

W radzieckich zakładach „Stanko konstrukcji" buduje się największy dotychczas zespół obrabiarek automatycznych. Zespół ten składa się z 23 obrabiarek, zaopatrzonych w różnego rodzaju narzędzia tnące. Nowy agregat, w odróżnieniu od innych będzie wykonywał cały kompleks prac związanych z obróbką metali. Części zespołu, połączone siecią transportową, pracują razem względnie wprawiane są w ruch oddzielnie ze wspólnej tablicy rozdzielczej. Dla obsługi zespołu wystarczy zaledwie 3 osoby. (zd)

Przepracowywanie danych statystycznych
z koncesjonowania handlu

Na ostatnio odbytym posiedzeniu komisji statystycznej Biura Koncesjonowania Handlu przy Izbie Przem. - Handl. w Warszawie ustalono, że prace statystyczne odbywać się będą na pełnym materiale, uzyskanym przez izby, po ukończeniu prac opiniodawczych przez wojewódzkie związki zrzeszeń kupieckich.

Ponieważ dostarczenie całości materiałów izbom przez te związki nastąpi dopiero w okresie czerwca br., a termin rozpoczęcia prac statystycznych jest niezmiernie pilny, komisja ustaliła rozpoczęcie prac w kwietniu na podstawie sukcesyjnie otrzymywanych materiałów poszczególnych branż. Wyznaczono tu następujące terminy: dla branży gastronomicznej do 15 kwietnia, papierniczo - księgarskiej do 26 kwietnia, żelaznej i metalowej do 10 maja, budowlano - opałowej do 25 maja, włókienniczej do 10 czerwca

Bieżące prace statystyczne, dotyczące hurtu, prowadzone są przez izby w ramach otrzymywanych materiałów branżowych. *(v)*

Zezwolenia na prowadzenie
przedsiębiorstw hurtowych

Załatwianie podań o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstw hurtowego handlu zbożem i artykułami przemiału oraz przedsiębiorstw gastronomicznych weszło już w końcową fazę. Podania o zezwolenia na działalność zawodową w zakresie handlu zagranicznego mają być rozpatrzone przez władze przemysłowe drugiej instancji w terminie do 1 kwietnia. Dla hurtu drogeryjno-aptekarskiego ustalono termin do 15 kwietnia rb.

Jedynie dla tych czterech grup handlu hurtowego wymaga się obecnie, by przed uruchomieniem nowozakładanego przedsiębiorstwa załatwione zostało podanie o zezwolenie. Przepis ten nie obowiązuje w stosunku do wszystkich innych branż handlu, w których, na mocy znowelizowanego ostatnio rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, można zakładać i uruchamiać nowe przedsiębiorstwa natychmiast po złożeniu podania do właściwego zrzeszenia kupieckiego i uiszczeniu odpowiednich opłat.

Weryfikacja gospodarstw opuszczonych

Pewne zaniepokojenie wykazują ostatnio użytkownicy gospodarstw poniemieckich, od których żąda się podpisania umów dzierżawnych i uiszczanie czynszów za użytkowanie. Użytkownicy ci uważają, że jako właściciele posiadanych gruntów nie powinni ponosić żadnych opłat za użytkowanie.

Sprawę reguluje wydane przez Min. Rolnictwa i Reform Rolnych zarządzenie w myśl którego każdy użytkownik musi mieć na okres przejściowy uregulowany stosunek do Funduszu Ziemi, a więc musi mieć umowę dzierżawną i opłacać wyznaczony czynsz. Czynsz ten będzie mu później w pełnej sumie zaliczony na poczet kupna gospodarstwa, a to z chwilą przyznania dzierżawcy tytułu własności i równoczesnego oszacowania i ustalenia ceny sprzedażnej gospodarstwa.

16 państw weźmie udział
w Targach Poznańskich

Przygotowania do tegorocznych Międzynarodowych Targów Poznańskich, które odbędą się od 24 kwietnia do 9 maja b. r. dobiegają końca.

W Targach wezmą udział wszystkie największe i najważniejsze ośrodki przemysłowo-handlowe Polski, dając wszechstronny i szczegółowy obraz polskiej wytwórczości.

Wytwórczość zagraniczną reprezentować będą na Targach Poznańskich wystawcy z Austrii, Belgii, Bułgarii, Czechosłowacji, Danii, Francji. Holandii, Italii. Jugosławii. Meksyku. Stanów Zjednoczonych. Szwajcarii. Szwecji. Węgier, Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego.

Obok wystawców Przemysłu Państwowego oraz wystawców zagranicznych Targi Poznańskie obejmą szereg firm. reprezentujących wytwórczość spółdzielczą i prywatną.

Targi Gdańskie
odłożone do przyszłego roku

Międzynarodowe Targi na Wybrzeżu odłożone zostały do jesieni przyszłego roku. Postanowiono, iż targi posiadać będą stoiska jedynie na wyspie Holm w Gdańsku i poświęcone będą specjalnie wytwórczości związanej z zagadnieniami morskimi i naszymi możliwościami eksportu.

Nowe bogactwa mineralne
woj. rzeszowskiego

W woj. rzeszowskim w powiatach: rzeszowskim, brzozowskim. sanockim, krośnieńskim, jasieńskim i gorlickim w 15 punktach wykryto pokłady łupka bitumicznego, który jest cennym surowcem do produkcji materiałów budowlanych jak płyty, bloki, pustaki stropowe i elementy konstrukcyjne. Oprócz tego przy przeróbce uzyskuje się również pewną ilość paliw płynnych. Badania prowadzi Instytut Badawczy Budownictwa w Warszawie.

Sławęcice — wielkim ośrodkiem
szkolenia zawodowego

Min. Przemysłu i Handlu przyznało kredyt w wysokości 100 milionów złotych na rozbudowę wielkiego młodzieżowego ośrodka szkoleniowego w Sławęcicach. obok Kędzierzyna. Ośrodek poza licznymi oddziałami ogólnokształcącymi i zawodowymi posiadać będzie również szkołę dla kandydatów przemysłu węglowego. Jednocześnie powstanie tu wielki ośrodek dla nauczycieli szkół zawodowych. Do ośrodka kierowane są w pierwszym rzędzie: sieroty i półsieroty po ofiarach terroru hitlerowskiego oraz młodzież robotnicza i chłopska, szukająca możliwości zawodowego wykształcenia.

Zadania przemysłu prywatnego

Na czoło zadań stojących w roku bieżącym przed samorządem gospodarczym i zrzeszeniami branżowymi w zakresie prywatnego przemysłu wysuwa się dalsza aktywizacja jego produkcji i osiągnięcie przez nią poziomu określonego planem gospodarczym. To zagadnienie ściśle się wiąże z poprawą sytuacji na odcinku zaopatrzenia prywatnych zakładów w surowce i materiały pomocnicze oraz ze sprawą nawiązania w możliwie najszerszym zakresie, współpracy z przemysłem państwowym.

Poważną rolę dla pomyślnego rozwiązania tych zagadnień powinny odegrać powoływane ostatnio do życia Centrale Handlowe. Zasięgiem działania obejmują one cały kraj. Ich udziałowcami są instytucje samorządu gospodarczego. Jako zasadnicze ich cele ustalono: zacieśnienie współpracy z sektorami państwowym i spółdzielczym, poprawa zaopatrzenia prywatnego przemysłu, oraz rozwój udziału sektora prywatnego w obrotach zagranicznych.

Dotychczas zorganizowano trzy takie centrale, a mianowicie: w branżach włókienniczej, papierniczej i metalowo-elektrotechnicznej. Powołanie dalszych central, w tych wszystkich branżach, gdzie zachodzi tego potrzeba, jest kwestią niewątpliwie pilną.

Dla rozwoju produkcji duże znaczenie będzie miał wzrost wydajności pracy. Sprawie tej samorząd gospodarczy i zrzeszenie branżowe poświęcają dużo uwagi. Rozpatrywana jest nawet możliwość stworzenia warunków do rozwinięcia się ruchu współzawodnictwa pracy w prywatnym przemyśle.

Jednocześnie z rozwojem produkcji ważnym będzie podniesienie jakości produkowanych towarów. Ma to zasadnicze znaczenie tym bardziej, że pod tym względem istnieją wciąż niedociągnięcia.

Osobnym zagadnieniem jest ożywienie, usprawnienie i wzmożenie eksportu.

Tegoroczny plan obrotów zagranicznych sektora prywatnego opracowany został właśnie pod kątem szczególnego rozwinięcia eksportu. Sharmonizowane w tym kierunku wysiłki izb przemysłowo-handlowych, Zrzeszenia Eksporterów i Importerów P.P. oraz central handlowych powinny już w rb. przynieść znaczne osiągnięcia.

USPRAWNIENIA ORGANIZACYJNE

Obok omówionych ogólnych zadań, niemniejsze stoją przed samorządem przemysłowo-handlowym i zrzeszeniami branżowymi w zakresie wewnętrzno-organizacyjnym.

Ubiegły rok był okresem powołania we wszystkich prawie branżach przymusowych zrzeszeń prywatnego przemysłu i ich ogólnopolskich reprezentacji. W r. b. sieć organizacyjna zrzeszeń będzie ostatecznie wykończona, tworząc jednolitą, organiczną całość.

Równolegle do tego będzie musiało nastąpić znaczne usprawnienie samej działalności zrzeszeń oraz dalsze, w oparciu o dotychczasowe doświadczenie, sharmonizowanie ich działalności z pracami Izb Przemysłowo-Handlowych. Opracowane przez samorząd gospodarczy wytyczne tej współpracy, stwarzają dostateczne warunki ku temu. Ze względu na kapitalne jej znaczenie dla dalszego rozwoju prywatnego przemysłu w ramach gospodarki planowej, zrzeszenia powinny dołożyć jak największych starań do tego, aby możliwości te zostały w pełni wyzyskane.

POSZCZEGÓLNE PROBLEMY

Bardzo ważnym problemem jest sprawa uporządkowania jednego z bardzo istotnych odcinków prac zrzeszeń, a mianowicie sprawozdawczości. Istniejące tu mankamenty muszą być usunięte. Sprawozdawczość miesięczna i kwartalna powinna stanowić konkretny, realny materiał, który dawałby obraz struktury prywatnego przemysłu, obraz zakresu i rozmiarów jego produkcji jednocześnie uwypuklając jego dynamikę i potrzeby. Jednym słowem, trzeba aby sprawozdawczość dawała pełny, niezbędny materiał dla planowania.

Drugim, bardzo istotnym zagadnieniem jest kwestia uregulowania sytuacji na odcinku zatrudnienia. Dotychczasowe zaniedbania należy jaknajszybciej odrobić. Zrzeszenia w możliwie szybkim okresie czasu, powinny uregulować sprawę zbiorowych układów pracy, zawierając je masowo z właściwymi związkami zawodowymi.

Ze względu na duże potrzeby na odcinku kadr pracowniczych, zrzeszenia muszą zwrócić szczególną uwagę na sprawy szkolnictwa zawodowego. Problem ten, zarysowujący się w dość ostrych konturach, wymaga podjęcia znacznych wysiłków w kierunku pokonania trudności istniejących na tle braku sił wykwalifikowanych. Ścisła współpraca z samorządem gospodarczym będzie tu miała szczególnie duże znaczenie. Opracowany bowiem przez Izby Przemysłowo-Handlowe plan akcji oświatowej, z chwilą realizacji niewątpliwie pozwoli na zaspokojenie istniejących w tym zakresie niezbędnych potrzeb. Koniecznym jest jednak do tego, powiązanie i sharmonizowanie wysiłków samorządu i zrzeszeń.

Obok zadań na odcinku szkolnictwa zawodowego, zrzeszenia powinny ponadto podjąć szerzej pomyślaną akcję dydaktyczną wśród swoich członków. To wiąże się z organizowaniem bibliotek technicznych, kursów, odczytów itd. Odrębna sprawa to aktywizacja komisji lustracyjnych, które by sprawdzały zgodność działalności członków zrzeszeń z wymogami statutowymi.

Te, zarysowane pokrótce zadania, które w roku bieżącym stoją przed samorządem gospodarczym i zrzeszeniami branżowymi, z chwilą ich wykonania będą miały duże znaczenie dla dalszego rozwoju prywatnego przemysłu i ściślejszego włączenia go w ramy gospodarki planowej. Zwłaszcza, że przemysł prywatny, reprezentowany przez blisko 19 tys. zakładów, które zatrudniają ok. 200 tys. pracowników, stanowi dość poważny czynnik w całokształcie gospodarki. (v)

O zatrudnienie kobiet

Powstała w wyniku ostatniej wojny poważna przewaga ilościowa kobiet nad mężczyznami w Polsce jest źródłem wielu nienormalnych i przykrych zjawisk jak np. bezrobocia kobiet, zwłaszcza tych, które nie posiadają żadnego zawodu.

Pragnąc uaktywnić szeregi kobiet bezrobotnych i dać im możność utrzymania siebie, a niejednokrotnie i rodziny Min. Pracy i Opieki Społecznej podjęło energiczną akcję masowego ich zatrudnienia. Ocenia się, że w chwili obecnej blisko 60 tys. kobiet pragnie znaleźć pracę, w tym większa część pracownic niewykwalifikowanych. Ministerstwo Pracy i Opieki stara się stworzyć dla nich nowe warsztaty pracy, organizowane w formie spółdzielni. W najbliższym okresie znajdzie zatrudnienie w ten sposób około 10 tys. kobiet. Uruchomiono już 26 spółdzielni na terenie całego kraju, w których znalazło pracę ponad 2.5 tys. kobiet. Są to ośrodki różnego rodzaju, jak zakłady dziewiarskie i tkackie, przemysłu artystycznego i wikliniarskie. Organizuje się również spółdzielnie usługowe, będące nowością na naszym terenie, jak np. pralnie spółdzielcze, zorganizowane na wzór zagraniczny, oraz spółdzielnie pracy dla służby domowej. Praca w tych placówkach, obok możliwości zarobku daje również pracownicom okazję do wyspecjalizowania się w zawodzie.

Jeżeli chodzi o szkolenie zawodowe kobiet to na szczeblu przygotowawczym zajmuje się nim również Liga Kobiet, która prowadzi ostatnio szereg kursów. Kursy te odgrywają ważną, i pożyteczną rolę, kształcąc równolegle ze szkolnictwem zawodowym, w przyśpieszonym tempie nowe kadry pracownicze.

Akcja Min. Pracy i Op. Spol. zmierzająca do zatrudnienia kobiet nie ogranicza się jedynie do organizowania dla nich spółdzielni pracy, lecz także stara się o zatrudnienie możliwie jaknajwiększej ich ilości w przemyśle. W wielu gałęziach przemysłu, kobiety pracują już od dawna, w innych praca ich będzie nowatorstwem. Stan zatrudnienia kobiet w przemyśle wynosił w końcu 1947 r. 23.9 proc. ogólnej liczby pracowników, z tego w przemyśle państwowym zatrudnionych było 305 tys. kobiet, tj. 24.7 proc. ogółu pracowników. Najwięcej kobiet zatrudniał przemysł włókienniczy, który posiada w tym względzie stare tradycje. Bardzo znaczny jest również procent kobiet zatrudnionych w przemyśle cukrowniczym, spożywczym, elektrotechnicznym a także w monopolach: zapałczanym i tytoniowym. Ostatnio dąży się do zwiększenia procentowego stanu zatrudnienia kobiet w przemyśle, przy czym przeprowadza się badania, do jakiej pracy kobiety mogą najlepiej się nadawać. Sprawa ta nie jest całkiem prosta. Oczywiście tam, gdzie kobieta niewykwalifikowana sprosta pracy, może ona tę pracę otrzymać. Znaczna część musi jednak przejść odpowiednie wyszkolenie, aby móc stanąć do warsztatu. Min. Przemysłu i Handlu przeszkala część tych kobiet we własnym zakresie.

Decydowanie jakie zajęcia mogą być odpowiednie dla kobiet jest niekiedy czynnością mocno skomplikowaną. Okazuje się bowiem, niejednokrotnie, że rodzaj pracy w którym kobiety wykazują dużo inwencji i zdolności jest dla nich nieodpowiedni ze względów zdrowotnych lub innych. W związku z ochroną kobiety pracującej dąży się do zmniejszenia istniejącego dotychczas zatrudnienia kobiet w ciężkich przemysłach, jak np. w hutnictwie, oraz unika się obarczania ich pracą nocną, która jest zresztą niedopuszczalna z punktu widzenia prawa. Stwierdzono również, iż niektóre prace z pozoru lekkie, np. malarstwo pokojowe wpływają niemniej szkodliwie na stan zdrowia kobiet niż prace zdecydowanie ciężkie. Dostępnych okazało się natomiast szereg innych zawodów, jak np. elektrotechnika. Zbadaniem możliwości maksymalnego i najbardziej właściwego zatrudnienia kobiet w przemyśle, zajmuje się Centralny Urząd Planowania, Min. Przemysłu i Handlu, oraz min. pracy i Opieki Społecznej.

Do chwili obecnej przeszkolono już szereg kobiet w przemyśle budowlanym. Znajdą one pracę jako monterki i szklarki. Aktualny jest również problem szkolenia kobiet w dziale fryzjerstwa męskiego. Próba tego rodzaju przeprowadzona w swoim czasie w Związku Radzieckim dała pozytywne wyniki.

Drogą wprowadzenia kobiet do szeregu nowych dla nich zawodów znajdzie zatrudnienie w r. b. około 50 tys. osób. Znaczenie zarówno społeczne jak i gospodarcze akcji jest olbrzymie, — z jednej strony umożliwia ona zarobkowanie dziesiątkom tysięcy kobiet często samotnych i obarczonych rodziną, z drugiej przyczynia się do produktywizacji nowych sił roboczych w dziele odbudowy kraju.

(Falk.)

Oszczędzajmy

Nowy warsztat daje oszczędności

(am) W celu uniezależnienia naprawy stempli od firm obcych, uruchomiono ostatnio na szybie „Maria" należącym do kopalni „Barbara - Wyzwolenie" warsztat do naprawy stempli żelaznych.

Kierownictwo kopalni przewiduje, iż uzyskana na tej drodze oszczędność wyniesie ponad 5 mln. zł rocznie.

Pięciu pracowników tej kopalni otrzymało ostatnio poważniejsze premie za projekty ulepszeń złożone do „skrzynki pomysłów". Premiowanie pomysłodawców zwiększyło zainteresowanie załogi akcją usprawnień produkcyjnych. W tej chwili komisja usprawnień Chorzowskiego Zj. P. W. rozpatruje sześć nowych pomysłów, a kilka innych przekazała już kopalniom do zrealizowania.

W akcji współzawodnictwa pracy biorą w tej chwili udział 32 zespoły, obejmujące 104 rębaczy i ładowaczy.

Szybki rozwój szkolnictwa w woj. gdańskim

Teren woj. gdańskiego składający się z trzech różnych przed wojną obszarów polityczno-administracyjnych był od początku odzyskania Niepodległości szczególnie trudny do opanowania w dziedzinie szkolnictwa. Prócz wielkich zniszczeń znacznej ilości budynków szkolnych, największą trudnością było ustalenie specjalnego systemu nauczania, jakiego wymaga mieszana ludność.

W woj. tym znaleźli się zweryfikowani gdańszczanie oraz Kaszubi — ludność, której młode pokolenie, intensywnie germanizowane w czasie wojny, często nie znało języka ojczystego. Zupełnie inny był również poziom młodzieży repatriowanej ze wschodnich dzielnic kraju i inny przybyszów z miast Polski centralnej. Powstała więc konieczność tworzenia kursów repolonizacyjnych oraz wprowadzenia do programu nauczania szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących i szerszego traktowania przedmiotów z zakresu historii, geografii, „polskiego" i innych. Przy tym nauczycielstwo miało podobnie ciężkie warunki materialne jak i gdzie indziej.

Z początkiem roku 1946 w dziale szkolnictwa normalnego czynnych było 87 przedszkoli i 795 szkół powszechnych, w których pobierało naukę 94.800 dzieci oraz 27 szkół średnich ogólnokształcących i 36 szkół zawodowych do których uczęszczało 14.162 młodzieży. Dla dorosłych zorganizowano 685 szkół, z których korzystało 13.415 słuchaczy. Ponadto istniało 11 szkół kształcenia nauczycieli (1.630 słuch.) i 30 „domów dziecka" dla 500 dzieci. We wszystkich tych zakładach pracowało 4 433 nauczycieli.

W ciągu ubiegłych dwóch lat zwiększyła się znacznie liczba szkół wszystkich typów, osiągając z końcem grudnia 1947 następujący stan: 224 przedszkola (11.234 dzieci, 393 nauczycieli). 848 szkół powszechnych (114.454 dzieci, 2.856 naucz.), 23 szkół średnich ogólnokształcących (8.539 młodz., 459 naucz.), 85 szkół zawodowych (12.289 młodz., 836 naucz.), 224 zakłady dla dorosłych (12.377 słuch., 770 naucz.), 10 zakładów kształcenia nauczycieli (2.973 słuch.). Liczba „domów dziecka" nie uległa zmianie, zwiększono jednak w nich opiekę (142 nauczycieli) i ilość miejsc — dla 2.180 dzieci. We wszystkich zakładach zatrudnienie nauczycieli wzrosło do 5.554 osób.

Z powyższego wynika, że główny nacisk położono na rozbudowę sieci przedszkoli i szkół zawodowych, wzrost których ilości jest procentowo największy. Nie mniej pozytywnym faktem jest zlikwidowanie 2/3 kursów kształcenia dorosłych, co dowodzi postępu i zakończenia prac dokształceniowych w tej dziedzinie szkolnictwa.

Rozwój szkolnictwa, szczególnie szybki w roku ubiegłym, zawdzięczać należy w dużej mierze poważnym inwestycjom Kuratorium Okręgu Gdańskiego (63.735 tys. zł w r. 1947), wojewódzkiego i samorządowych wydziałów odbudowy oraz Delegatury Rządu dla Spraw Wybrzeża. Z kredytów Kuratorium wyremontowano 12 przedszkoli, 240 szkół powszechnych, 10 szkół średnich ogólnokształcących, 2 zakłady kształcenia nauczycieli, 8 szkół zawodowych, 7 internatów, 9 domów dziecka — razem 257 obiektów szkolnych na terenie województwa i 31 w miastach wydzielonych. Gdańska Dyrekcja Odbudowy w r. 1947 oddała do użytku 397 izb szkolnych oraz wykonała szereg prac remontowych w Politechnice Gdańskiej. W tymże, okresie Zarząd miasta Gdańska wyremontował 34 szkoły a Zarząd gdyński 50 izb szkolnych.

Poza wymienionymi szkołami istnieją na terenie woj. gdańskiego uczelnie wyższe, o poziomie akademickim. Czynna jest więc Akademia Lekarska. Politechnika Gdańska, Wyższa Szkoła Handlu Morskiego, Szkoła Sztuk Pięknych, Szkoła Muzyczna oraz o specjalnym charakterze Szkoła Morska. Uczelnie te były częściowo zniszczone ale po gruntownej odbudowie pracują dalej bez przeszkód. (k)

Niebezpieczeństwo wybuchu wciąż aktualne

(tk). Centrala Złomu ponownie zwraca uwagę na niebezpieczeństwo znajdowania się materiału wybuchowego w złomie, mogącego zagrozić życiu robotników i spowodować zniszczenia urządzeń.

Na hutach i w większych zakładach przemysłowych zastosowano w myśl instrukcji Centrali Złomu najdalej idące środki ostrożności, celem usuwania ze złomu materiałów wybuchowych. Na mniejszych zakładach przemysłowych natomiast które nie zapoznały się dotąd z odnośnymi przepisami, zdarzają się jeszcze niestety wypadki eksplozji, jak np. ostatnio tragiczny wypadek na stalowni w Sosnowcu, z materiałem wybuchowym zalegającym w złomie od 2 lat!

W związku z tym Centrala Złomu ostrzega, że zakłady przemysłowe w celu bezpieczeństwa swych robotników i ochrony urządzeń technicznych, powinny stale pamiętać o konieczności przesortowania złomu, zalegającego zarówno w zakładzie, jak też dostarczanego bieżąco. Materiały wybuchowe należy zgłaszać do Centrali celem rozbrojenia.

Pierwsza drezyna motorowa krajowej produkcji

Ostatnio przybyła do Katowic komisja złożona z przedstawicieli Min. Komunikacji, która przejęła pierwszą motorową drezynę kolejową wyprodukowaną przez Zakłady w Katowicach-Bogucicach. Po przejęciu drezyny przeprowadzono próbną jazdę na bocznicy kolejowej.

Wyprodukowana ostatnio drezyna motorowa jest prototypem całej serii drezyn, które w ramach trzyletniego planu gospodarczego mają produkować zakłady podległe Zjednoczeniu Przemysłu Motoryzacyjnego.

Nowa drezyna motorowa obliczona na 12 miejsc, poruszana jest za pomocą silnika spalinowego o mocy 51 km. Rozwinąć może ona szybkość do 90 km na godzinę. Zużycie benzyny na 1 km wynosi 225 g. Pierwsza drezyna służyć będzie wyłącznie dla celów inspekcji kolejowych.

Konstruktorem drezyny jest inż. Poradziński.

że zapewne tylko w wyniku wzmożonego tempa pracy tuż przed samymi świętami jeden z porannych dzienników stołecznych pisząc o odbudowie Kolumny Zygmunta na Pl. Zamkowym nazwał ją kolumną ...Zygmunta Starego. W ten sposób dziwnemu skomplikowaniu uległa historia Warszawy i historia Polski. Bo jeśli Zygmunt III Waza (właśnie ten z kolumny) jest Zygmuntem Starym, to wobec powyższego Władysław IV (syn Zygmunta III Wazy) jest bratem... Zygmunta Augusta (syna Zygmunta Starego). Jak z powyższego wynika, wizja jajeczka wielkanocnego wywołała sporo zamieszania, na szczęście tylko w teorii. Ale lepiej na przyszłość uważać.

*

że podczas dwu dni Wielkanocy jedną z głównych ozdób placków, babek, i mazurków stanowiły krzaczki borówek przywiezionych prosto z podwarszawskich lasów. Nic dziwnego. Warszawiacy kochają się w zieleni. Szkoda tylko, że ta miłość nosi wszystkie cechy ...okrucieństwa. Borówki nie wyrastają bowiem z niczego i te paręset (conajmniej) tysięcy krzaczków borówek wyrwanych z poszycia leśnego to (rzecz jasna) poważne zmniejszenie ilości jagód borówki w tym roku. Niszcząc borówki, zupełnie zapomnieliśmy o podanym przez prasę (przed dwoma tygodniami) fakcie zawinięcia do portu w Gdyni statku fińskiego z transportem borówek. Oby to nie było symbolem. A swoją drogą, stoły wielkanocne milej wyglądają ozdobione rzerzuchą, którą każdy sam może sobie zasiać w domowej doniczce i której wyrywanie nie niszczy naszych zdewastowanych lasów. Tyle — dla pamięci. Bo wiosna nadchodzi, a z nią zazielenią się drzewa i łąki.

Na Woli, Ochocie i Pradze

ZOR buduje osiedla mieszkalne

TYDZIEŃ temu dekretem Prezydium Rady Ministrów powołana została do życia nowa instytucja, której zadaniem będzie budowa na terenie całego kraju osiedli mieszkalnych ze szczególnym uwzględnieniem mieszkań dla robotników. Instytucja ta, pod nazwą Zakładu Osiedli Robotniczych, przejmuje wszelkie dotychczas planowane zamierzenia dotyczące budowy mieszkań dla pracowników i będzie wyłącznym czynnikiem dyspozycyjnym i nadzorczym w tej dziedzinie.

Rok bieżący jest ostatnim już okresem remontów i odbudowy zniszczonych domów. Jeszcze tylko na Ziemiach Zachodnich znajduje się pewna ilość zniszczonych a nie odbudowanych domów, którymi zajmie się ZOR. W centrum kraju natomiast, w szczególności na Śląsku i w Warszawie, za kilka miesięcy zabraknie już domów do odbudowy. W tym stanie rzeczy ZOR przystępuje do wznoszenia od fundamentów całych osiedli robotniczych, zorganizowanych i rozplanowanych na wzór budownictwa spółdzielczego z uwzględnieniem konieczności wzniesienia różnych socjalnych zabudowań w takich osiedlach.

Wobec braku materiałów budowlanych w związku z intensywną odbudową i rozbudową przemysłu, ZOR zamierza wykorzystać wszelkie możliwe zdobycze techniki budowlanej i zastosować w miarę możności gotowe elementy prefabrykowane, przede wszystkim — gruzobeton. Łączy się to zresztą ściśle z brakiem fachowców, których nie wystarcza już na wszystkie prowadzone i projektowane roboty. Do montażu gotowych elementów składowych nie potrzeba bowiem zbyt wielu robotników wykwalifikowanych.

Robotnicze osiedla mieszkaniowe, które powstaną przy większych ośrodkach przemysłowych, przełamać mają dawną tradycję peryferyjnego osiedlania ludności robotniczej, jak to można do dziś jeszcze zauważyć w wielu miastach Polski. Kwestia ta — zagadnienie zlikwidowania „ghett klasowych" — będzie rozwiązana przez budowę takich osiedli w bezpośrednim sąsiedztwie śródmieścia lub w nim samym.

Tak np. w Warszawie rozpocznie się w połowie br. budowę osiedla na Młynowie (między ul. Młynarską i Karolkową), gdzie w 1200 izbach będą mieszkać pracownicy Wytwórni Pap. Wartościowych, Zakładów Wydawnictw Szkolnych, ko lejarze z Warszawy Zachodniej itd. 30% tych izb oddane zostanie do użytku jeszcze przed końcem grudnia br. kosztem 600 milionów zł. Zanim jednak rozpocznie się praca na Młynowie, będzie odbudowane dawne osiedle „Tanie mieszkania" przy Grójeckiej, gdyż ZOR przejął zaawansowane już w poważnym stopniu remonty spalonych domów.

Osiedle to, liczące 450 izb, przeznaczone będzie również dla kolejarzy. W ciągu najbliższych tygodni rozstrzygnie się los osiedli na Żeraniu i przy Zygmuntowskiej na Pradze, a w przyszłym roku rozpoczną się prace na terenie Muranowa.

W kraju terenem prac ZOR będzie przede wszystkim Śląsk Górny i Opolski, gdzie powstanie nowe, stutysięczne miasto hutnicze, zbudowane całkowicie przez tę instytucję.

Wszystkie te budynki będą zbudowane według obowiązujących norm Min. Odbudowy, mieszkania najczęściej będą dwuizbowe (pokój i duża kuchnia) z ubikacją i miejscem na łazienkę. Same budynki będą cztero-, siedmio- i jedenastokondygnacjowe, a osiedla będą wyposażone we wszystko, co tylko mieszkańcom domów może być potrzebne. Słowem: miasteczko w mieście, i to miasteczko doskonale i w pełni zagospodarowane. (ms)

Cicha niedziela i słoneczny poniedziałek tegorocznej Wielkanocy

Warszawska Wielkanoc zaczęła się w tym roku już w Wielką Sobotę. Wcześniejsze zakończenie prac w biurach i urzędach pozwoliło tłumom warszawiaków na dokończenie zaczętych już przed paroma dniami zakupów świątecznych. Od godzin popołudniowych ruch na ulicach wzmógł się w stopniu dawno niespotykanym.

Przed kościołami potworzyły się długie „ogonki" osób pragnących starym zwyczajem obejrzeć wielkanocne groby. Przed akademickim kościołem św. Anny „ogonek" sięgnął długości trzech prawie kilometrów. Nie mniejszy utworzył się już od rannych godzin przed Katedrą św. Jana. Tu, po raz pierwszy od 1944 roku, został urządzony grób wielkanocny w świeżo wyremontowanej kaplicy baryczkowskiej. Ta odbudowa — stanowiąca w istocie rzeczy drobną dopiero cząstkę całości prac, jakie trzeba będzie wykonać dla odbudowy tego kościoła-- była jednym z momentów atrakcyjnych tegorocznych „grobów". Wielu warszawiaków przy okazji po raz pierwszy od czasu ukończenia wojny miało możność obejrzeć oczyszczony rynek staromiejski i odbudowywane kamieniczki strony dekertowskiej.

Ruch na ulicach stale wzrastał, osiągając najwyższe natężenie w godzinach wieczornych, na krótko przed odjazdem tramwajów i autobusów do remiz.

W niedzielę ulice były prawie puste. Dopiero w godzinach późniejszych potworzyły się długie „ogony" przed czynnymi z tym dniu kinami. Warto zaznaczyć, iż „tradycyjna" strzelanina rozpoczęta w Wielką Sobotę na długo przed wieczorem, trwała całą noc bez przerwy, a zapóźnieni „pirotechnicy" próbowali swych ładunków jeszcze w niedzielę.

Poniedziałek — najładniejszy dzień świąt — słoneczny i ciepły, jak pierwszy dzień wiosenny, stał pod znakiem dyngusu. Śmigus-dyngus święcił swój triumf nieznany w ub. roku. Na bocznych ulicach chodniki i jezdnie pozalewane były wodą, co miało ten dodatni skutek, iż zmniejszało kurz.

O skutkach eksperymentów pirotechnicznych i o skutkach eksperymentów alkoholowych — trudno coś dokładnie powiedzieć. Dopiero jutro statystyka warszawskiego Pogotowia Ratunkowego — niezmordowanie pracującego przez całe święta — zdradzi nam najmniej przyjemne efekty tych świąt. Sądząc jednak ogólnie, stwierdzić trzeba, iż tegoroczna Wielkanoc minęła w Warszawie wesoło i spokojnie. Przyniosła nam również pierwszy dzień naprawdę wiosenny.

Otwarto ogrody

Coraz więcej zieleni w mieście

Przed trzema tygodniami zamknięto w Warszawie większość parków i ogrodów miejskich. Na nasze pytanie, dlaczego mimo ciepłych, wiosennych dni nie udostępnia się publiczności możliwości korzystania z rezerwatów powietrza, miejski Resort Terenów Zielonych odpowiedział, że trzeba poczekać do czasu, aż ziemia odtaje od zlodowacenia i podeschnie.

Odtajanie po mrozach, których ubiegłej zimy prawie wcale nie notowano, i podsychanie terenów trwało aż do drugiego dnia świąt wielkanocnych i dopiero wczoraj rozwarły się bramy Łazienek oraz Parku Ujazdowskiego, dokąd wtłoczyły się tysiączne rzesze spragnionych szerszego oddechu warszawiaków. Na miejscu spacerowicze stwierdzili, że grunty nie tylko podeschły, lecz nawet pokryły się kobiercem zielonej trawy, a ziemię trzeba lada dzień zwilżyć wodą.

Poza tym dowiadujemy się, że Wydział Ogrodniczy przystępuje do zakrojonych na szeroką skalę prac w kierunku zwiększenia terenów zielonych, których brak tak bardzo daje się odczuwać mieszkańcom Warszawy. Poza doprowadzeniem do porządku wszystkich parków i ogrodów stołecznych, przystąpiono na Placu Narutowicza do zakładania zielonych skwerów na miejscu zlikwidowanego targowiska. Kwietniki i zieleńce powstaną również na placu Unii Lubelskiej i kilku innych placykach. W parku Dreszera, w Parku Praskim oraz w Lasku Bielańskim poza pracami porządkowymi odbędzie się dosadzanie nowych drzewek, celem zagęszczenia roślinności. W okolicach ulicy Wawelskiej, w pobliżu Instytutu Radowego zakłada się obszerny skwer im. Marii Curie-Skłodowskiej.

Najistotniejsze roboty podjęto na terenie Saskiej Kępy, która w okresie zabudowy wiele straciła z posiadanego stanu zadrzewienia. Na ulicach Obrońców, Zwycięzców i Walecznych powstaną szerokie pasy zieleni, rozszerzone również będą zieleńce przy Rondzie Waszyngtona.

W najbliższych dniach spodziewane są transporty drzewek i krzewów z Łodzi oraz roślin iglastych z Śląska; wzbogacą one stan zadrzewienia naszych ulic, skwerów i ogródków jordanowskich.

Uporządkowane ulice zmienią oblicze miasta

Obecnie prowadzi się już szereg robót na poszczególnych odcinkach zniszczonych ulic. W najbliższym czasie ukończona zostanie likwidacja hamujących ruch wyrw w chodnikach i jezdniach na ul. Puławskiej, na placu przed Politechniką, w Al. Jerozolimskich. Uporządkowane zostaną ulice: Pańska, Miedziana, Twarda, Elektoralna przy kościele św. Boromeusza i dawny odcinek Kruczej. Reperuje się także chodniki na ul. Daszyńskiego, w Al. Stalina, na pl. Unii Lubelskiej, na Nowogrodzkiej i Piusa. Na pl. Trzech Krzyży przygotowuje się brukowane odcinki jezdni pod asfalt.

W najbliższym czasie rozpoczną się w Warszawie poważniejsze roboty drogowe, do których zaliczyć należy budowę nowej nawierzchni na nowym odcinku Kruczej od Al. Sikorskiego do Brackiej.

Jedną z większych inwestycji stanowić będą roboty przy układaniu nawierzchni na przedłużeniu Marszałkowskiej od pl. Bankowego do wiaduktu Żoliborskiego. Na Żoliborzu wykonana zostanie nowa jezdnia asfaltowa na ul. Mickiewicza, na odcinku od ul. Zajączka do Słowackiego.

Większymi remontami nawierzchni ulic objęte zostaną w r. b. ulice: Belwederska, Sobieskiego, Jasna, Wybrzeże Kościuszkowskie oraz Al. I Armii. Remonty te polegać będą na reperacji nawierzchni oraz na tzw. nadkładkach, czyli polewaniu zniszczonej jezdni nową warstwa asfaltu.

Tysiąc rodzin i pół miliona zł. —

to cyfry opieki społecznej w ub. miesiącu

Akcja udzielania pomocy podopiecznym na terenie miasta Warszawy wykazała dużą żywotność. Świadczą o tym m. in. poniższe dane:

Zapomóg doraźnych udzielono w ubiegłym miesiącu 955 rodzinom na ogólną sumę zł 527.345.

Zapomóg stałych dla rodzin zastępczych udzielono w 177 wypadkach, na ogólną sumę zł 117.300.

2.943 osoby otrzymały paczki żywnościowe o łącznej wadze 8868 kg. W odzież i obuwie zaopatrzono 379 osób.

447 osób korzystało z trzymiesięcznych bonów obiadowych. Ogółem z obiadów korzystało 3200 osób dziennie w 6 kuchniach rejonowych miejskich. Na koszt Opieki Społecznej odbyło się 5 pogrzebów.

Wychowankowie gimn. im. Starzyńskiego

organizują zjazd

Przy III Miejskim Gimnazjum im. Prezydenta Stefana Starzyńskiego zorganizował się Komitet Zjazdu Wychowanków tego Gimnazjum, zarówno z doby przedpowstaniowej jak i powstaniowej.

Komitet prosi absolwentów III Miejskiej Szkoły Mechanicznej i III Miejskiego Gimnazjum Mechanicznego oraz III Miejskiego Gimnazjum Mechanicznego im. Prezydenta Stefana Starzyńskiego o podanie swoich adresów ustnie, lub na piśmie, do sekretariatu komitetu, mieszczącego się w gmachu przy ul. Konopczyńskiego 4.

W gmachu szkoły dyżurować będzie stale członek komitetu, w poniedziałki, środy, piątki, godz. od 16 — 18-tej.

MEGAN

Dziennik zażaleń

Notatka

Pewien facet przyjechał z Wrocławia wagonem sypialnym zamarznięty na sopel. Kiedy go odchuchano w domu, popędził do Ministerstwa Komunikacji, pragnął bowiem przedyskutować pewne zagadnienie.

Czy — mianowicie — zarządzenie zabraniające (informacja kierownika pociągu) opalania wagonów po 15 marca jest słuszne czy nie, i w jakim stopniu.

W gmachu Ministerstwa facet zabawił kwadransik i wyszedł czym prędzej, zrezygnowany ze składania jakichkolwiek reklamacji.

Przekonał się bowiem, że był w błędzie, gdyż upał jest jeszcze trudniejszy do zniesienia niż zimno.

W rezultacie zalał się w czasie świąt w sposób obrzydliwie niekulturalny.

O czym z obowiązku dziennikarskiego uprzejmie komunikujemy.

MEGAN

II konkurs śpiewaczy w kwietniu — w Warszawie

Wobec dużego powodzenia, jakim cieszył się w roku ubiegłym I Konkurs śpiewaczy, Polska YMCA organizuje w kwietniu br. II Konkurs śpiewaczek i śpiewaków do lat 35.

Zeszłoroczni laureaci pierwszych pięciu nagród konkursowych nie mogą uczestniczyć w II Konkursie śpiewaczym.

Skład sądu konkursowego i nagrody podane będą niebawem do wiadomości publicznej.

Ostateczny termin zapisów do II Konkursu śpiewaczego mija z dniem 20 kwietnia br.

Informacyj udziela i zapisy przyjmuje Wydział Kulturalno-Oświatowy Ogniska Polskiej YMCA w Warszawie, ul. Konopnickiej 6.

Dziś w stolicy

Odczyty

O godz. 18 w sali Centr. Klubu Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej (Al. Stalina 26) odczyt Stanisława Baranowskiego p.t. „Człowiek radziecki". Po odczycie film.

*

O godz. 18 w lokalu SARP (ul. Młodzieży Jugosłowiańskiej 2/4) odczyt dr. Horoszewskiego p.t. „Zastosowanie fotografii w służbie śledczej".

Koncerty

O godz. 19 w „Romie" Festiwal muzyki, pieśni i tańca Zespołu Artystycznego Domu Wojska Polskiego w składzie 120 osób.

Widowisko

CYRK Nr. 2 (Plac Starynkiewicza): codziennie o godz. 19.15, w soboty o godz. 15.30 i 19.15, w niedziele i święta o godz. 12, 15.30 i 19.15.

Wystawy

MUZEUM NARODOWE: Wystawa Sztuki Narodów Jugosławii XIX i XX w.

MUZEUM WOJSKA POLSKIEGO: Wystawa „Wiosna Ludów".

*

KLUB MŁODYCH ARTYSTÓW I NAUKOWCÓW: Wystawa fotografii artystycznej Zbigniewa Dłubaka oraz wystawa rysunków i akwarel Cekalskiej-Baurskiej i Jerzego Baurskiego.

Teatry

TEATR POLSKI (Karasia 2): o godz. 18 „Hamlet".

TEATR ROZMAITOŚCI (Marszałkowska 8): o godz. 19 „Żeglarz".

TEATR PLACÓWKA (Królewska 13): o godz. 18.15 „Noce gniewu".

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): o godz. 19 „Głęboko sięgają korzenie".

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): o godz. 19 „R. H. Inżynie".

TEATR NOWY (Puławska 36): o godz. 18.30 „Słomkowy kapelusz".

TEATR KLASYCZNY (Mokotowska 13): o godz. 19 „Rozdroże miłości".

TEATR MINIATURY (Marszałkowska 69): o godz. 19 „Dom przy drodze".

COMOEDIA (Szwedzka 2): o godz. 19 „Sprzedana Narzeczona" Smetany.

GULIWER (Królewska 13): „Guliwer w krainie liliputów" w niedz. i święta o 12 i 15, w dni powszednie o 12.

TEATR „WRÓBELEK WARSZAWSKI" (Zygmuntowska 8): „Zjazd gwiazd" pocz. godz. 17.15 i 19.15.

TEATR DZIECI WARSZAWY (Karowa 31): o godz. 12 „Doktór Dolittle i jego zwierzęta" (dla szkół).

YMCA (Konopnickiej 6): o godz. 19 „Duby smalone".

Kina

PALLADIUM (Złota 7/9): „Ostatni etap" (Oświęcim).

POLONIA (Marszałkowska 56): „Ostatni etap" (Oświęcim)

STYLOWY (Marszałkowska 112): „Nauczycielka wiejska".

AKTUALNOŚCI Nr. 1 (Marszałkowska 112): Nowy program Nr. 19.

ATLANTIC (Chmielna 33): „Skarb Tarzana".

SYRENA (Praga, Inżynierska 2): „Znak Zorro".

TĘCZA (Suzina 4): „Mężczyźni w jej życiu".

AKTUALNOŚCI Nr. 2 (Inżynierska 2): Nowy program Nr. 9.

W „POLONII" (Marszałkowska 56): Poranki filmów radzieckich dla młodzieży od dn. 30.3 do dn. 5.4 jeden seans o godz. 11-ej.

30.3 — Czarodziejski Kwiat.
31.3 — Goal.
1.4 — Biały Kieł.
2.4 — Zaklęta Narzeczona.
3.4 — W Imię Życia.
4.4 — Syn Pułku.
5.4 — Triumf Miłości.

RADIO

12.25 Pog. filmowa; 12.30 Ulubione utwory Ravela z płyt; 14.00 „Z dawnej muz."; 14.30 „Świat jest piękny i ciekawy"; 16.00 Dz. popołudniowy; 16.25 Poemat pedagogiczny; 17.00 „Melodie operetkowe i filmowe"; 17.45 R.U.L. „Kraj i ludzie"; 18.00 Lekcja języka rosyjskiego; 18.15 Muz. taneczna; 18.45 „Zaklęty dwór"; 19.00 Aud. dla wojska; 19.30 „Wieczorna Serenada; 20.00 Dz. wieczorny; 21.00 Aud. Chopinowska; 21.30 „Z życia Związku Radzieckiego"; 21.50 Skrzynka ogólna; 22.00 Muz. lekka z płyt; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.30 Hymn.

Wychowanie fizyczne i sport

PIŁKARZE ZAGRANICZNI PRZEGRAŁY Z NOWALI POLAKÓW

Tegoroczne święta upłynęły pod znakiem piłki nożnej i to w wydaniu międzynarodowym, bo prawie wszystkie drużyny zagraniczne (z wyjątkiem Haladas — Budapeszt) zjawiły się w Polsce i przeegzami nowały wartość naszych graczy li gowych.

O ile bilans spotkań międzynarodowych wypadł w sumie korzystnie, o tyle forma naszych reprezentacyjnych graczy w wielu wypadkach pozostawia wiele do życzenia. Okazało się, że tacy zawodnicy jak Szczurek, Waśko czy Baran nie troszczą się wiele o uzyskanie możliwie dobrej kondycji, a ich występy świąteczne wypadły b. słabo.

Najcenniejsze wyniki w spotkaniu z piłkarzami czeskimi odniosła Cracovia, która dwukrotnie zremisowała ze Slezką Ostravą, jedną z czołowych drużyn I ligi czeskiej, opromienioną zwycięstwem nad CDKA (Moskwa).

Najgorzej spisali się „ligowcy" Łodzi i Warszawy, którzy nie potrafili uporać z Sk'Nusle, zespołem przeciętnym i posiadającym wiele braków.

Wyniki meczów międzynarodowych:

Polonia — Nusle 2:2 (2:1) w Warszawie. Bramki zdobyli Wołosz i Świcarz dla Polonii, a dla Nusle — Mayer i Vohanka.

Nusle — Legia 5:1 (2:0) w Warszawie. Dla zwycięzców bramki strzelili — Csapek, Horak, Miller, Mayer i Vohanka po 1, a dla Legii —Ziemski.

Cracovia — Slezka Ostrava 1:1 (1:1) w Krakowie. Bramki zdobyli Bobula (Cr.) i Simonek (S. O.) oraz w drugim meczu Crac. — Sl. Ostr. 1:1 (1:0) — Szeliga (Cr.) i Križak (S. O.).

Wisła — Zilina 4:1 (1:1) w Krakowie. Bramki strzelili — Rupa 2, Mamoń i Wandas dla Wisły, a dla Žiliny — Przenicka.

Ruch — Žilina 4:2 (3:2) w Chorzowie.

Warta — Cechie Karliva 5:3 (2:3) (2:0 (1:0) w Poznaniu.

Trnawa — Widzew 6:3 (4:2) w Łodzi.

Trnawa — Hel 4:3 (2:2) w Łodzi.

CAFK Winohrady — Polonia (Świd.) 0:3 (0:1) i 3:2 (2:0) w Świdnicy.

Wyniki towarzyskich spotkań:

Sarmacja (Będz.) — AKS 2:4 (1:2) w Chorzowie.

Piast (Gliwice) — Ruch 2:2 (2:1) w Chorzowie.

Rymer — Gedania 5:1 w Rybniku.

Polonia (Byt.) — Piast 5:1 (3:0) w Bytomiu.

KOSZYKARKI CZESKIE LEPSZE O KLASĘ OD POLEK

Bawiąca w Warszawie podczas świąt kobieca reprezentacja Czechosłowacji w piłce koszykowej rozegrała dwa mecze. W pierwszym rozgromiła reprezentację Polski, a w poniedziałek występujące jako drużyna Pragi uporała się lekko z zespołem Warszawy.

Czeszki były pod każdym względem lepsze od Polek, stanowiły wyrównaną drużynę bez słabych punktów i z dobrymi rezerwami. Mając na dodatek dużą przewagę pod względem fizycznym, pa nowały niepodzielnie na boisku tak pod własnym koszem, jak i w polu, nie dopuszczając Polek do zdobycia pozycji strzałowej.

W drugim meczu z reprezentacją Warszawy, drużyna Pragi zagrała dużo słabiej i tylko tym należy tłumaczyć gorszy stosunek cyfrowy, ale przewaga nad Polkami była i tym razem b. duża.

Reprezentacja Polski swego egzaminu nie zdała i musimy zauważyć, że dużo jeszcze muszą nasze panie poprawować, aby uzyskać takie opanowanie piłki i umiejętność strzałową jak ich przeciwniczki. Poza tym w zespole polskim widać słabe przygotowanie kondycyjne.

Wśród Polek właściwie jedyna Jaźnicka jest zawodniczką pełnowartościową (szybkość i kondycja, ale jeszcze słaba strzałowo), a wśród pozostałych reprezentantek spełniły swe zadanie Kamecka i Pachlowa na obronie. W poniedziałek w zespole Warszawy znów najlepsze były Jaźnicka i Kamecka.

W drużynie Czechosłowacji wyróżniła się trójka praskiej Sparty— Scheinostova, Fragnerova i Merhoutova, które był autorkami sukcesów. Poza nimi dobrze zagraly— Markova i Mirovicka.

Oto wyniki spotkań:

Czechosłowacja — Polska 67:23 (41:10). Punkty zdobyły dla Czechosłowacji — Frangerova 16, Mirovicka 14, Markova 12, Scheinostova 9, Vagnerova i Kopackova po 6 oraz Merhoutova i Divecka po 2, a dla Polski kosze strzeliły — Głażewska 5, Jaźnicka, Pachlowa i Gruszczyńska po 4 oraz Wojewódzka, Kamecka i Janicka po 2.

Praga — Warszawa 29:11 (18:4). Punkty uzyskały dla Pragi — Divecka 7, Kopeckova 6, Markova 4, Scheinostova i Tomaskova po 3 oraz Fragnerova, Merhoutova i Buckova po 2, a dla Warszawy — Wojewódzka 5, Jaźnicka 3, Kamecka 2 i Dziadkiewicz 1.

MARUSARZ ST. BIJE REKORD KROKWI

Zakopane (tel. wł.). Odbył się tu wiosenny konkurs otwarty skoków narciarskich na krokwi. Startujący poza konkursem St. Marusarz ustanowił nowy rekord skoczni uzyskując w czwartym skoku długość 88 metrów.

W konkursie zawody wygrał Gąsienica — Ciaptak przed Danielem Krzeptowskim i Wieczorkiem.

WYNIKI LIGI KOSZYKOWEJ

Kraków: Wisła — AZS (W-wa) 54:50 (26:30), AZS (Kraków) —AZS (W-wa) 44:37 (21:14).

Gdańsk:: YMCA (Gd.) — Warta 57:41 (25:22).

Łódź: Wobec nie przybycia drużyny Znicz (Pruszków), miejscowa YMCA i TUR zdobyły punkty walkowerem 20:0.

W KILKU WIERSZACH

Cambridge zwycięża, ustanawiając nowy rekord. Doroczny tradycyjny międzyuniwersytecki wyścig wioślarski Cambridge — Oxford (na dystansie Putney — Mortlake) zakończył się zwycięstwem pierwszego zespołu w rekordowym czasie 17,50 s. Jasnoniebiescy, którzy wylosowali lepszy tor (po stronie Middlesex) po starcie dali się wytrącić z rytmu przez zderzenie, nad rabiając jednak z łatwością i kończąc 5 długości przed Oxfordem. Dawny rekord trasy ustanowiony przez Cambridge w roku 1934, wynosił 18,03. Dotychczas Cambridge zwyciężył 50 razy, zaś Oxford — 43.

Wierkiewicz wygrywa bieg na przełaj Warty. Tradycyjny bieg na przełaj Warty im. Bronisława Szwarca odbyty w poniedziałek na dystansie 3.600 m, wygrał zdecydowanie Wierkiewicz (Warta) w czasie 12,57,6 przed Płotkowiakiem (Drukarz), Nowakiem (ZZK) i Graczykiem. Startowali tylko biegacze poznańscy.

Bokserzy ZZK — Katowice biją Odrę. W dniu wczorajszym odbyło się we Wrocławiu spotkanie pięściarskie pomiędzy ZZK — Katowice a miejscową Odrą. Mecz zakończył się zwycięstwem gości w stosunku 9:7.

Widzew wygrywa w Kutnie. Rozegrany w Kutnie towarzyski mecz piłkarski między reprezentacją tego miasta a Widzewem zakończył się zwycięstwem Łodzian 2:1 (1:0). Widzew wystąpił w mocno osłabionym składzie.

Czechosłowacja—Węgry w tenisie. W dniach 23 i 25 kwietnia odbędzie się w Bratysławie międzypaństwowe spotkanie tenisowe Czechosłowacja — Węgry, w którym walczyć będą czołowi tenisiści tych krajów: Asboth, Stolpa, Drobny i Cernik.

Międzynarodowy Kongres Bokserski w Paryżu. Włoski Związek Bokserski ogłosił tutaj, że tegoroczny kongres Europejskiego Zw. Bokserskiego, który początkowo miał się odbyć w San Remo, zaś później w Rzymie, odbędzie się w Paryżu w dniach 22 — 23 maja.

SZEWCY

warszawscy otrzymują zaopatrzenie w skórę bez przedpłat gotówki

PRZEZ

Rzemieślniczą Centralę Zaopatrzenia i Zbytu

ODDZIAŁ W WARSZAWIE
ŚNIADECKICH 10

Kr 1351-1

Jagody czarne w beczkach utrwalone z SO2 wyborowej jakości, 13 ton po 25 — 40 zł/kg
Jagody czarne suszone (krajowe) 20 ton po 350 zł/kg
Kminek 10 ton po 150 zł/kg
Owoc Jałowca 20 ton po 150 zł/kg
Kora Kruszyny 200 ton po 220 zł/kg
Kłącze Tataraku 100 ton po 165 zł/kg (okorowany), 130 zł/kg (nieokorowany)
Zarodniki Widłaka 2 tony po 1625 zł/kg.
Olejki eteryczne: jałowcowy, miętowy, kminkowy, sosnowy, tatarakowy, kminu rzym, macierzankowy.

Hurtowniom udzielamy większych rabatów.

Społem

Wydział Rolniczy i Przemysłowo-Rolny. Główny Dział Produkcji Roślinnej Dział Ziół i Runa Leśnego.
Warszawa, ul. Grażyny 22 Tel. 401-60 (do 66) Wewn.: 157 i 167. Kr1365-1

Centrala Dostaw Drzewnych Przemysłu Węglowego

zakupi natychmiast:

2 HEBLARKI 4-stronne typ ciężki z wbudowanymi silnikami elektr. na nap. 380 V. 4 AUTOMATY SZLIFIERSKIE uniwersalne do pił tarczowych i trakowych. 1 HEBLARKĘ STOŁOWĄ do mebli o wymiarach ca 120 x 60 cm. 2 TRAKI o prześwicie ramy od 500—650 m/m szybkobieżne, wysokosprawne możliwie posuwem ciągłym napęd dolny pasowy. 1 LOKOMOBILĘ od 100—180 HP. 2 KOTŁY PAROWE w stanie dobrym od 12 — 15 atm. o powierzchni ogrzewalnej każdej 200 — 250 m kw.

Przy oferowaniu powyższych, prosimy o dokładny opis i możliwie rok budowy oraz stan. Zgłoszenia kierować C.D.D P.W. Katowice, ul. Armii Czerwonej 3. Kr 1360-1

Państwowa Fabryka Związków Azotowych

w CHORZOWIE

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót stolarskich w nowo-wybudowanej Szkole Przemysłowej przy P. F. Z. A. w Chorzowie III.

Podkładki ofertowe oraz informacje uzyskać można w Wydziale Zakupu P. F. Z. A. w Chorzowie, Administracja pokój 72.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na wykonanie robót stolarskich w nowo wybudowanej Szkole Przemysłowej przy P. F. Z. A." należy składać w Administracji P. F. Z. A. pokój 72 do dnia 6 kwietnia b. r. godzina 12.

Komisyjne otwarcie ofert odbędzie się tegoż samego dnia o godzinie 12.30.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie Fabryki wadium w wysokości 2% ofertowej sumy.

Oferty bez złożonego wadium nie będą rozpatrywane.

Fabryka zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyny.

Kr. 1361-1

Zjednoczenie Przemysłu Metali Nieżelaznych

w Katowicach, ul. Podgórna Nr 4

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie oszklenia dachów i okien walcowni niklu w Łabędach. Podkładki oraz wszelkich informacji udziela Zjednoczenie Przemysłu Metali Nieżelaznych — dział inwestycyjny pokój nr. 33, Katowice, ul. Lompy 1. Roboty oglądać można na miejscu w Łabędach.

Oferty w przepisowo zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na wykonanie oszklenia dachów i okien walcowni niklu w Łabędach".

Do oferty należy dołączyć dowód na wpłacone do banku wadium 2% od sumy oferowanej.

Oferty należy składać w Zjednoczeniu Przemysłu Metali Nieżelaznych [illegible] ul. Lompy 1 — referat pocztowy do dnia 7 kwietnia 1948 r. do godz. 12-tej

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 13-tej..

Z. P. M. N. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, zmniejszenie lub zwiększenie ilości przetargowych, względnie unieważnienie przetargu bez podania powodów i odszkodowania. Kr. 1376-1

D/H Iportowo-Eksportowy **»DIMEX«**
J. Janowski i S-ka
WARSZAWA, ZŁOTA 73
tel. 887-69 i 834-41

POLECA ZE SKŁADÓW

PARAFINĘ
CEREZYNĘ
POTAŻ ŻRĄCY KOH
DWUCHROMIAN SODU
CHROMIAN SODU
BROMEK SODOWY
BROMEK AMONU
KWAS CHROMOWY
KLEJ KAURITOWY
MASĘ WALCOWĄ
SIARCZAN GLINU
TRÓJETYLAMIN
LAKIER DO PAZNOKCI
HYDROL W PŁYNIE
AŁUN POTASOWY
ŚWIECE SAMOCHODOWE
KALKĘ MASZYNOWĄ

Kr 1295-0

Zakupimy natychmiast

4 POMPY

PRÓŻNIOWE

wirowe lub tłokowe o wydajności każda od 300 — 400 m^3 powietrza zassanego i próżni 99,5 — 99%. Zakłady Przemysłu Tłuszczowego »AMADA« Gdańsk-Letniewo, ul. Załogowa 10

Kr 1357-0

Kr 1301-

KSIĘGARNIE

Spółdzielni Wydawniczej

»Czytelnik«

Nowy Świat 47, Daszyńskiego 14
Marszałkowska 62, Puławska 49
Praga, Środkowa 7 róg Stalowej

Czytajcie PROBLEMY!

RZECZPOSPOLITA I DZIENNIK GOSPODARCZY

REDAKCJA: Warszawa, ul Marszałkowska 3/5. Telefony: 87-682, red. gospodarczej: 88-717. Sekretarz Redakcji przyjmuje od 11 do 12-ej.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Daszyńskiego 16, tel. 87-112. Administracja czynna w godz. od 9—15, w sobotę od godz. 9—12.

WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik", Warszawa, ul. Daszyńskiego 14.

ADRESY:

Administracja główna: Warszawa, ul. Daszyńskiego 16, tel 871 12. Biuro Ogłoszeń: Daszyńskiego 16, tel. 857-93 i 887-708. Oddziały w kraju: Śląsk: Bytom, Stelmacha 16, tel. 531-93, 50 79 — Katowice, 3 Maja 12, tel. 309-74 — Wrocław, Krupnicza 13, tel 68 — Łódź Piotrkowska 96. Redakcja 261-58, Administracja tel. 123-33, — Wybrzeże: Gdynia, Mściwoja 9, tel. 222-07. — Sopot, Pl. Armii Czerwonej 74, tel. 513-67. — Szczecin, Pl Hołdu Pruskiego 8. — Bydgoszcz, M. Focha 6. — Kraków Wielopole 1, tel 545-60. — Lublin, 3 Maja 4, tel. 25 88 — Poznań, Marsz. Focha 14, tel 62-31.

Miesięcznie poczta na prowincje zł 120.—, z odbiorem na miejscu zł. 100.— Zamówienia przyjmuja Dział Prenumeraty „Czytelnik", Daszyńskiego 16 i oddziały. Wpłacać na konto P K O. I-4692 „Rzeczpospolita i Dziennik Gospodarczy", zaznaczając na odwrocie blankietu dokładny adres. Wysyłkę rozpoczyna się z dniem 1-go lub 16-go każdego miesiąca. Prenumerata zagraniczna wynosi zł. 100.— plus zł. 180.— koszta przesyłki (wg obowiązującej taryfy pocztowej)

CENNIK OGŁOSZEŃ

Drobne: 30 zł za wyraz, poszukiwanie pracy 15 zł za wyraz, minimum 10 słów, maximum 40. Tłusty druk 100% drożej. Ogłosz. wymiarowe: (za 1 mm szer. 1 szpalty): za tekstem do 70 mm zł 60; 71—120 mm zł 80; 121—200 mm zł 100; 201—300 mm zł. 130; ponad 300 mm zł 180; tekstowe do 70 mm zł 100; 71—120 mm zł 110; 121—200 mm zł. 175; 201 300 mm zł. 225; ponad 300 mm zł 300 miejsce zastrzeżone 50% drożej; nekrologi do 70 mm. zł 60; 71—120 mm zł 75; 121—200 mm zł 120; 201—300 mm zł. 150; ponad 300 mm zł 200. Bilanse i układ tabelaryczny o 100% drożej. W numerach niedzielnych i świątecznych 30% dopłaty. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Należność za ogłoszenia należy kierować przez P K O. na konto Nr I-717 — Dział Ogłoszeń

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ:

Biuro Ogłoszeń „Czytelnik" — Centrala w Warszawie, ul. Daszyńskiego 16, I p., tel 857-93 i 887 08 oddziały miejskie: Marszałkowska 3/5, Poznańska 38. Praga ul. Targowa 67 (księgarnia Jeżewskiego) Księgarnie „Czytelnik" ul. Nowy Świat 47 ul. Marszałkowska 62 ul. Puławska 49 księgarnia „Wolność" ul. Marszałkowska 95: w Kraju: wszystkie oddziały „Czytelnika" i Biura Ogłoszeń

„Czytelnik" Drukarnia nr 2

B-49390

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE Inż. W. Ciszewski

ODDZIAŁ DOLNOŚLĄSKI
WROCŁAW, ul. Karwińska Nr. 1

Fabryka aparatów elektr. poleca ze składów i na zamówienia:

1. MUFY KABLOWE wszelkich typów
2. GŁOWICE KABLOWE
3. SKRZYNKI do przyłączeń domowych i t. p.
4. ROZDZIELNIE i t. p. Kr 1073-0

CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU ELEKTROTECHNICZNEGO

w Warszawie

poszukuje od zaraz do dużych ośrodków

Dyrektora Administracyjno-Handlowego
Dyrektora Technicznego
Inspektorów Finansowych

Oferty należy kierować do Działu Personalnego Centralnego Zarządu Przemysłu Elektrotechnicznego Warszawa, Al. Stalina 47. Kr 1366-1

FABRYKA KABLI I DRUTU

w Będzinie, ul. Sielecka 3

poszukuje 3 maszynistek

Pożądana znajomość stenografii. Oferty należy składać osobiście w Wydziale Personalnym Fabryki Kabli i Drutu. Kr 1315-0

CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU METALOWEGO — DYREKCJA CIĘŻKIEGO PRZEMYSŁU w Gliwicach

poszukuje następujących pracowników:

inżynierów metalowych, hutniczych, górniczych chemicznych, papierniczych z długoletnią praktyką, do prac zleconych, techników metalowych, mechaników, statystów i planowników, bilansistów i ekonomistów do planowania finansowego kosztów własnych i zbytu, biegłych stenotypistek. Podania wraz z życiorysem należy składać w Wydziale Personalnym Dyrekcji Ciężkiego Przemysłu w Gliwicach ul. Łabędzka 45 blok Nr 1. Kr 1367-0

Ostrzeżenie

Ubezpieczalnia Społeczna w Włocławku ostrzega przed nabyciem 2 maszyn Firmy „Dalton" Nr. 3-108667 i Nr. 167345 skradzionych z Ubezpieczalni Społecznej. Kr. 1352-0

Przetarg

na roboty remontowe w elektrowni wodnej Petlikowo.

Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Mazurskiego Olsztyn ul. Knosały Nr. 1 ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót remontowych przy elektrowni wodnej Petlikowo, położonej na rzece Paserdze w powiecie Braniewo woj. olsztyńskiego.

Na roboty remontowe złożą się:

1. Umocnienia skarp wału nasypu kanału roboczego.
2. Remonty zwietrzałych betonów przyczółków i filarów.
3. Odbudowa 3 zniszczonych przez działania wojenne mostków żelbetowych.
4. Przygotowanie i rozwiezienie wzdłuż kanału roboczego iłu i żwiru do przyszłych robót umocnienia skarp tego kanału.

Podkładkę kosztorysową do przetargu, jak również wyjaśnienia co do zamierzonych robót, objętych przetargiem — otrzymać można w Dyrekcji Z.E.O.M. w Olsztynie, ul. Knosały 1 w Wydziale Gospodarki Wodnej w godz. od 14-ej do 16-ej do dnia 2 kwietnia 1948 r.

Oferty należy składać w Kancelarii Ogólnej Z.E.O.M. w Olsztynie w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem: „Roboty remontowe elektrowni wodnej Petlikowo".

Otwarcie ofert nastąpi dnia 6-go kwietnia 1948 r. o godz. 10-ej w Dyrekcji Z.E.O.M. w Olsztynie.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 2% od sumy kosztorysowej.

Z.E.O.M. zastrzega sobie dowolny wybór oferenta oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. Kr. 1372-1

OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

Place o powierzchni przynajmniej 15.000 m kw. z bocznicami względnie z możliwością ich doprowadzenia poszukuje do wydzierżawienia Centrala Dostaw Drzewnych Przemysłu Węglowego — Dyrekcja Techniczna. Zgłoszenia: Katowice, ul. Czerwonej Armii 3. Kr. 1362-0

HANDLOWE

Obrabiarki, Narzędzia, Silniki poleca w dużym wyborze Zjednoczenie Mechaników **„Ogniwo"** Warszawa, Marszałkowska 17, Wrocław, Stalina 10. Kr. 1305-0

Zakład Hodowli Wierzby Państwowego Instytutu — Puławy, Sadłowice, poczta Puławy, wojew. lubelskie posiada do sprzedaży na sezon wiosenny znaczną ilość drzewek piennych, alejowych, lip, jesionów zwykłych i amerykanskich oraz klonów. Ceny do omówienia dla Instytucji Państwowych i Społecznych 10% rabatu. Kr. 1364-0

PRACA ZAOFIAROWANA

Dyrekcja Państwowego Gimnazjum i Liceum Handlowego w Łomży zatrudni od 1 sierpnia polonistkę, matematyka, naucz. towaroznawstwa, reklamy, handlu i jęz. angielskiego. Zgłoszenia: Gimnazjum Handlowe Łomża, Polowa 34. Kr 1332-0

Zjednoczenie Przemysłu Lotniczego — Warszawa-Okęcie (d. Zakłady „Skody") zaangażują od zaraz absolwenta Wyższej Szkoły Handlowej. Zgłoszenia osobiste przyjmuje Wydział Personalny. Kr. 1368-0

Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Mazurskiego w Olsztynie zaangażuje: inżyniera budowlanego z uprawnieniami budowlanymi, technika budowlanego z uprawnieniami budowlanymi oraz inżyniera hydrotechnika. Zgłoszenia w Wydziale Personalnym Zjednoczenia w Olsztynie, ul. Knosały 1. Kr. 1373-1

UNIEWAŻNIENIA I ZGUBY

Zł. 1000 nagrody za odniesienie książki protokółów Cechu Kapeluszników, Nowogrodzka 48. Kr. 1371-1

RÓŻNE

Wojewoda Warszawski podaje do wiadomości, iż orzekł zmianę nazwiska Zająca Stanisława, syna Wojciecha i Feliksy, ur. 3 maja 1903 r. w Wólce Wytyckiej, pow. włodawskiego, zamieszk. w Jelonkach, pow. warszawskiego, na nazwisko „Zajączkowski". Zmiana rozciąga się na żonę Józefę. Kr. 1356-1

Wojewoda Warszawski podaje do wiadomości, iż orzekł zmianę nazwiska Cyca Stanisława, ur. dnia 11 września 1912 r. syna Andrzeja i Heleny — na nazwisko „Borucki". Zmiana rozciąga się na żonę Zofię oraz syna Stanisława, urodzonego 9 czerwca 1945 r. Kr. 1355-1

Wojewoda Warszawski podaje do wiadomości, iż orzekł zmianę nazwiska Cukierman Marii, córki Herszka i Ryfki-Dobry z Szapirów, urodzonej w 1878 w Kurowie, pow. puławskiego, zamieszkałej w Ursusie, pow. warszawskiego na nazwisko Cukrzyńska. Kr. 1354-1